

DIRVA

PO RINKIMŲ

Prezidento Nixono asmeninis triumfas

GYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Kaip ir galima buvo tikėtis iš visų nuotaikų tyrinėjimų, prezidentas Nixonas laimėjo rinkimus beveik didžiausia balsų dauguma JAV istorijoje. Šis laimėjimas tačiau skiriasi nuo kitų didžiųjų laimėjimų tuo, kad prezidento partija -- respublikonai -- ir toliau liko mažumos partija abiejuose kongreso rūmuose. (Senate ji net nustojo dviejų vietų, nors laimėjo 12 kongrese, kur jai vistiek dar trūksta per 30 iki daugumos.)

Visa tai aiškiai kalba už tai, kad prezidentas Nixonas laimėjo visų pirma kaip asmuo, o ne res-

publikonas. Kartu rezultatai byloja už tai, kad demokratai vargiai galėjo pasirinkti dar blogesnę kandidatą negu senatorius McGovern, kuris, tiesą sakant, pats primetė savo kandidatūrą demokratams.

McGovern savo kalboje po pralaimėjimo aiškino, kad jo ir jo šalininkų pastangos nebus nuėjusios niekais, jei jos bent viena dienapriartinusios taiką. Toks teigimas tik duoda papildomą įrodymą senam posakiui, kad ir pragaras grįstas ge-

rais norais. Juk iš tikro niekas taip nenuodelsė paliaubų sudarymą kaip McGoverno ir jo šalininkų reikalavimas karą baigti JAV kapituliacija. Tas reikalavimas prisidėjo prie Nixono laimėjimo, kuriam daugiausiai kredito buvo duodama kaip tik už jo užsienio politiką.

Prezidentas teisingai nujautė, kad laimėjimui jam reikalingas ir demokratų palankumas. Už tai jis palyginti nedaug prisidėjo prie kitų respublikonų kandidatų rinkiminių pastangų. Sekmingam savo sumanymų pravedimui per kongresą jam reikalingas ir dalies demokratų palankumas. Galimas daiktas, kad jam ir pasiseks sudaryti tokią laikiną koaliciją iš savo paties partijos daugumos bei demokratų mažumos.

Vidaus politikoje prezidentas, atrodo, stengsis pravesti visas demokratams artimas socialines reformas, tačiau nepadidindamas infliacijos spartos.

Grįžtant prie pačių rinkimų reikia pastebėti, kad jose buvo nemažai staigmenų. Pvz. Illinois senatorius Percy (liberalus respublikonas) gavo daugiau balsų už patį prezidentą, nors Illinois gubernatorium buvo išrinktas demokratas Dan Walker, nugalėjęs respublikoną Ogilvie, kurį rekomendavo visi didesni Illinois laikraščiai ir kuris buvo laikomas geru gubernatorium.

Walkerio karjera iš tikro "amerikoniška". Kiek pagarsėjęs savo pirmininkaujamos komisijos raportu apie 1968 metų demokratų partijos konvencijos riaušes, už kurias kaltę primetė Chicago policijai, Walkeris įgijo populiarumą pėsčias perėjęs visą Illinois ir nugalėjęs "mašinos" kandidatą pirminiuose demokratų rinkimuose. Gavęs nominaciją Walkeris neturėjo nuoširdaus pritarimo iš senų demokratų partijos veikėjų, tačiau to nepaisant jis vis tiek laimėjo, nors ir labai maža dauguma prieš gerą respublikonų gubernatorių, nepaisant to, kad Illinois pasisakė už Nixoną ir Percy.

Tai kalba už tai, kad vis daugiau ir daugiau rinkikų balsuoja ne už partijų sąrašus, bet pasikirus kandidatus, jei jie pakankamai žinomi. Deja, tai nereiškia, kad taip iš tikro išrenkami geresni kandidatai. Walkerio administraciniai sugebėjimai yra visai nežinomi, rinkikų simpatijas jis igavo savo 1.200 mylių žygiu pėsčia.

Kaip ten būtų, rinkėjai padarė savo sprendimą. Nixonui jo ilgoje politinėje karjeroje tai buvo paskutiniai rinkimai. Jų rezultatais jis gali tikrai didžiulotis.

AMŽINAS SUGRIŽIMAS

Prieš dvejus metus, lapkričio mėn. 23 dieną, išėlusiai banguojančios jūros ermėj, prie Martha Vineyard salos, ant Jungtinių Amerikos Valstybių kranto apsaugos laivo, skardėjo apmaudingi nelaimingo žmogaus šauksmai "O, Dieve, gelbėk mane!"

Apeliacija į žmogų nesulaukė atgarsio. Pagalbos šauksmą beliko skirti tik Dievui...

Tai Simas Kudirka šaukėsi mielaširdingumo, pasigailėjimo ir žmoniškumo.

Praėjo dveji metai, praeis dar keli, ir dar keliolika... Daug metų praeis, o nelaimingo žmogaus išdavimas sunaikinimui ir terorui, humaniškumo principo išdavimas, vis liks tikra juoda dėmė ant šios patetiškos dramos kaltininkų. Jų buvo visos būrys. Ir dabar, gyvenimo kasdienybėje, jie, nusiplovę rankas, bruzda lyg nieko dėti, lyg jie neatsakingi už Simo Kudirkos likimą.

Matėme išdavimo investigacijos procesą. Stebėjome suktumo ir nusibaltinimo komedią, kurioje niekad nebuvo prieita pirmojo dramos šaltinio.

Matėme ir sovietinį teismą, teisingumo parodią, kur "prokuroras" net "užmiršo" prisiminti pirminį kaltinimą dėl "pavogtų rublių", kas buvo toks "įtikinamas" išdavimo stimulus.

Įdomūs yra dviejų Newport jūros karo kolegijos profesorių bandymai legaliai įvertinti Simo išdavimo dramą. Tai buvo vieninteliai bandymai apžvelgti įvykį teisininko akimis. Bet šiose apžvalgose Valstybės Departamento pareigūnų funkcijos neįvelta. Praei ta pro šaltinį, kur glūdi pikto pradžia. Legali verbalizacija, savaimė aišku, stokoja ir visuotinių humanistinių motyvų.

Atsimename pasimetusias administracijos patikintis, kad daugiau taip neatsitiks. Garsų jį Prezidento "Outrage-

ous!", tik į septynią dieną jam patyrus įvykio šūripą. Deginanti plačiausios spaudos sarkazmą pareigūnams... Ir mūsų piktus per lapkričio šaltąsias šlapdribas... Ir ašaras senų ir jaunų lietuvių akyse...

Istorijos dulkės palengva dengia šį nepaprastą įvykį. Bet, kaip nesensta amžinosios svarbos principai, negali senti tokių principų sulaužymas. Asmens laisvių respektas deklaruotas poetės Lazarus strofoje ant Laisvės statulos papėdės. Ta pati deklaracija skamba prezidento Woodrow Wilsono kalboje, kurią jis pasakė 1914 metais Philadelphiaje. Iš tos kalbos, vėliau, išsivystė Tautų Lygos ir Jungtinių Tautų chartos.

Wilsonas pasakė: Mano svajonėje Amerika ižings į pilną dienos šviesą tik tada, kada visi sužinos, kad ji iškelia asmens laisvės virš visų kitų laisvių, kad jos vėliava yra ne tik tai Amerikos vėliava, bet ir žmoniškumo vėliava.

Simo išdavimo faktas brutaliai išniekino Wilsono tezę. Nuo Simo išdavimo dienos laisvės iešką individai ima nepasitikėti Amerikos azylio suteikimu. 1971 metais rugsėjo mėn. rusas jūreivis Kurdakovas nedrįso bėgti iš savo laivo į Amerikos teritoriją, prisimindamas, jo tvirtinimu Simo išdavimo dramą. Ilgas mylias pro šėlstančias bangas jis plaukė į Kanados krantą ir ten gavo azylio malonę.

Anglija rodo, nors ir niekur iškilmingais pareiškimais nedeklaruotą, palankumą žmogui, kuris ieško laisvės. 1954 metais lenkas gydytojas Klimovičius pabėgo iš sovietų prekinio laivo į Anglijos teritoriją. Sovietai sugavo bėglį ir atvilkę laivan, mėgino paskrukti iš uosto. Britų uosto policija sulaukė sovietinį laivą, ir užlipo ant jo denio su savo garsiuoju habeas corpus aktu. (Nukelta į 2 psl.)

Kariuomenės šventės minėjimas Clevelande įspūdingai praėjo. Nuotraukoje LVS Ramovės skyriaus pirm. V. Knistautas dėkoja mecenatei Irenai Plechavičienai, švenčiančiai savo amžiaus deimantinę sukaktį, kuri koncerto rengimui paaukojo 750 dol. Nuotraukoje iš kairės: Ramovės skyr. pirm. V. Knistautas, LB apyl. pirm. J. Malskis, mecenatė Irena Plechavičienė, sol. Daiva Mongirdaitė, akompaniatorė G. Karsokienė ir pianistė Barbara Ūsaitė.

Kariuomenės šventės minėjimas Clevelande

Rimtai, šventiškai, su pakilia nuotaika Clevelando ir apylinkių lietuvių prisiminė kovų už laisvę laikus ir tų laikų herojus: mūsų savanorius - kūrėjus, karius, partizanus ir kitus laisvės kovotojus.

Oficialioj vakaro programos daly, kurią pravėdė L.V.S. Ramovės pirm-kas Vl. Knistautas, po himnų, kuriuos pagiedojo sol. J. Kazėnas akompanuojant Br. Kazėnui (Lietuvos himnas buvo giedamas visų), buvo pagerbti žuvusieji kovotojai ir gyvieji "paskutiniai mohikanai" savanoriai - kūrėjai. Šaulių moterų sekcijos pirmininkė O. Mikulskienė prisegė jiems labai gražias, meniškai jos pačios pagamintas tautinių spalvų ir gintaro rozetes ir gėles.

Po to sekė Lietuvos gener. konsulo Kanadai dr. J. Žmuidzino kalba, Ramiai, šaltai, kaip diplomatams įprasta, be rėkaujančio ir emocijas ke-

liančio patoso, kalbėtojas patiekė klausytojams daugybę idomių faktų ir minčių, pritaikintų šventės progai. Tai buvo viena iš tų retai girdimų, bet įsidėmėtinų kalbų.

III programos daly turėjome progos pasidžiaugti aukštos klasės koncertu, kurio programą išpildė solistė Daiva Mongridaitė Richardson ir pianistė Barbara Ūsaitė.

Solistė D.M. padainavo 5 lietuviškas dainas (B. Budriūno, J. Gruodžio ir Vanagaičio) ir 5 operų arijas iš V. Banaicio "Jūratės ir Kastyčio" operos, iš G. Puccini, G. Donicetti ir Gounod op. Jos balsas švelnus ir gražus; aukštos gaidos truputį įgaunąs simpatingo "metalinio" antspalvio. Dainuojamos dainos bei arijos atliekamos su nuoširdžiu įsijautimu, klausytojų priimamos labai palankiai. Prie gražaus ir darnaus įspūdžio prisideda ir pats mielos solistės asmenybės pa-

trauklumas: grožis, natūralus, nenuduotas meilumas ir paprastumas. Solistė mėgsta J. Gruodžio kompozicijas, kurios pareikalaujančios iš dainininkės daugiau pastangų, negu kitos to paties žanro dainos. Iš operų kūrėjų labiausiai jai patinka Verdi.

Labai meiliai ir įtikinamai buvo padainuota Rūtelės arija iš operos "Jūratė ir Kastytis".

Solistei akompanavo G. Karsokienė. Nelengvas ir komplikotas vietas ji nugalėjo su įprastu prityrusios akompaniatorės lengvumu. Visi džiaugėmės dainininkės ir muzikės pasiekta išpildytų kūrinių harmonija ir grožiu.

Pianistė Barbara Ūsaitė paskambino L. v. Beethoveno sonatą Waldstein op. 53. Kūrinyse laikomas "sunkiu". Tačiau mes, eiliniai žiūrovai, nepastebėjome, kad jauna pianistė būtų turėjusi problemų tą sonatą preciziškai išpildant. Jos pirštų technika išvystyta tobulai, klavišų užgavimas švelnus ir pasitiktinis. O tatau buvo ryšku ypač paskutiniojo sonatos daly rondo allegretto moderato. Rimtai ir su įkvėpimu nuskambėjo gražus ir daug pasakantis adagio molto. Pianistė kukli, be pretenzijų ir idealistė (ji net nepaėmė jai priklausančio honoraro ir kelionpinigių.)

Šia proga tenka išreikšti pagarbą ir dėkingumą tiems žmonėms, kurių pastangomis įgytas naujajai parapijai toks puikus pianinas, taip svar-

(Nukelta į 7 psl.)

Po iškilmingo minėjimo ir koncerto, svečiai dar ilgai dalinosi įspūdžiais prie vaišių stalo. Sėdi iš kairės: pianistė B. Ūsaitė, Clevelando miesto viešųjų įmonių direktorius R. Kudukis, mecenatė I. Plechavičienė, Lietuvos gen. konsulas Kanadai dr. J. Žmuidzinas, minėjime pasakęs pagrindinę kalbą, sol. D. Mongirdaitė ir PLB pirm. S. Barzdukas. Stovi Ramovės skyr. pirm. V. Knistautas ir LB apyl. pirm. J. Malskis.

Kariuomenės šventės minėjimo Clevelande dalyviai

J. Carlos nuotrauka

AMŽINAS SUGRIŽIMAS...

(Atkelta iš 1 psl.)

Jie apkaltino sovietus pabėgėlio medžiokle Anglijos teritorijoje, atėmė gydytoją ir grąžino kran-tan. Netrukus Klimovi-čiui buvo suteiktos poli-tinės prieglaudamos teisės.

1958 metais iš sovietinio laivo "Ukraina" pabėgo estas Erych Teayan'as. Jis pabėgo į nedidelę Anglijos pakrantės salą. Pabėgėlių vijosi net 30 rusų. Estas suskubė pasiekti mažą namelių salos kalvose. Čia gyveno nuomojamų žemių prievaizdas. Anglas pašaukė poli-oią. Atvykusi policija nuvarė išsūtusius rusus, atidavė pabėgėlių atitinkams britų įstaigoms. Estas gavo azylio teises. Ir, kas labai būdinga, Anglijos parlamento debatuose buvo reikalaujama pareikšti rusams griežtą protestą dėl žmogaus medžioklės, dėl jų neteisėto įsiveržimo į Anglijos teritoriją...

Ir, vis dėlto, "Vigilantas" plaukia kaip plaukęs. Nesuprasta didžiulės simbolinio protesto esmės reikalaujama pavadinti tą laivą Simo Kudirkos vardu. Buvo ignoruota iniciatyva pristatyti Simą Kudirką kandidatuoti Nobelio taikos premijai. Neiškovota nė kur nors kokios aikštės ar gatvės pavadinti Simo Kudirkos vardu... Perilguosius dvejus metus nebuvo jokio platesnės apimties telkinio įamžinti Simo vardą. Nėra nė komiteto Simui Kudirkai išlaisvinti. Išsivijai pakoko tų kelių entuziazmo valandų su piketų plakatais ir pasauliui nieko ne-reiškančiu pasipiktinimu mūsų širdyse ir mūsų spaudoje. O Simo išdavime susipynė tiek humanistinių, politinių, valstybinių principų, kad tas įvykis išžengė iš lietuvių tautos rėmų. Įvykis tarptautinis ir nebūtų nuostabu, jeigu skaidriaširdžiai humanistai suorganizuotų Prancūzijoje, Olandijoje, Japonijoje ir pan. būrelius Simui Kudirkai išlaisvinti!

PRAEITIES ŠEŠĖLIAI (I)

APIE RASEINIŲ MAGDĘ IR KITUS DALYKUS

K. MAŽONAS

Mes pagrįstai gėrimės ir didžiuliam savo monumentaline Lietuvių Enciklopedija. Šitas milžiniškas reikalas sukurtas mūsų mažos tautos išsivijios stebina ir kaitačius, nes vargu ar kuri iš JAV aktyvusių ir čia apsigyvenusių tautybių sukūrė ką panašaus. Kiekvienas iš mūsų gerai žino ir supranta kokiose sunkiose bei nepalankiose sąlygose teko dirbti tiems kurie šitam svarbiui ir taip naudingam darbui altruistiniai pasišventė aukavo laiką ir savo sugebėjimus. Todėl netenka stebėtis, kad tokio nederėto esant, neišvengiamai kur nekur pasitaiko didesni ar mažesni netikslumai bei klaidos. Tas anapitolinė mažiausia jos vertė bei reikšmė, nes ir pasaulinio garso enciklopedijos klaidų neišvengia.

Tokias institucijas kurti mes neskatinome. Mums užteko džiūgauti, kad pasaulio spauda rašė "prokudirkiškai". Mums to užteko, ir istorija šaltai ir abejingai praėjo pro mus ir pro įvyki. Sovietams čia svarbu paversti įvyki disciplinariai - formaliu procesu. Amerikai patogumui užmiršti ją diskredituojantį faktą. Ir, štai, po dvejų metų atrandame tą istorinį humanizmo išdavimo prasme įvyki lyg ir netekusį aitrios savo liepsnos, lyg ir atvėsusi, lyg jau nebegundanti veikti. Taip, tačiau, nėra. Humanistinio principo atstatymas išlieka amžinu gundymu. Tai teisingumo atstatymo balsas.

Pažeistas teisingumas istorijoje visad slypi po amžino sugrįžimo ženklu. Tai yra amžina paskata veikti ir amžinas gundymas protestuoti. Tai yra amžinai atnaujinama problema. (jg)

Perskaičius L. E. XXIV tome straipsnį apie Raseinius, ryškiai prisiminė man paskutiniai keturi prieš Pirmąjį pasaulinį karą, būtent 1910-1914 metai, kada mane su Raseiniais rišo ne vientarybiniai bet ir užsimezgę giminystės ryšiai. Plačiom pažintim susidarius, turėjau ganėtinai progos stebėti Raseinių ir apylinkės tuolaikinių gyvenimą bei žmones ir todėl kaip šito laikotarpio nebe daugelio gyvųjų liudininkų norėjusi trumpai paminėti porą epizodų iš kurių paaiškės L. E. surandami netikslumai.

Netikėtai supuolimas, kas neretai gyvenime pasitaiko, nubloškė mane į Raseinius. 1910 metų rugpjūčio gale, vasaros atostogas praleidęs kaimė ir Palangoje, nuvykau į Vilnių pasidairyti, kad gavus darbo užbaigimui dar kelių mėnesių trukusios asistentinės praktikos. Gan greit gavau ir pasiūlą iš vasarojusio savo dvare Vilniaus apylinkėse lenko vaistininko į jo turimą vaistinę Kremenčuge prie Dniepro Ukrainoje. Už poros dienų rengiausi drauge su juo vykti ten, kai nelaukta ir netikėtai gavau kitą pasiūlą į Raseinius. Nega-lėdamas atsispirti pagundai pasilikti krašte ir todėl atsiprašęs kremenčugiečio kolegos, negaisdamas išvykau į Raseinius. Jau pats Raseinių vardas kažkaip maloniai mano ausyse skambėjo ir viliojo kaip skelbiama žemaičių sostinė. Perdėtai sau vaizdavau, kad Raseiniai turi skirtis nuo kitų Lietuvos miestų, teigiama prasme, o taip jau viliausi rasiąs ten atitinkamą veiklų lietuvišką kultūrinį gyvenimą.

Anais laikais, kada dar nebuvo Radviliškio - Tau-ragės geležinkelio linijos, nei žemaičių plento, Raseiniai su išoriniu pasauliu susisiekdavo blogais, rudens ir pavasario metu klampiais sunkiai išbrendamais keliais. Artimiausios geležinkelio stotys buvo Baisiogala 50 km, ir Šiauliai virš 70 kilometrų atstume. Navigacijos metu buvo daugiausiai naudojama Nemuno prieplauka Šilinė mažiausiai 30 km. nuotoly.

Galima suprasti, kad tokio nepalankiom susisiekimo sąlygom esant raseiniečiai buvo palyginti gana sėslūs ir pajudėdavo tik svarbiu reikalui esant. Kadangi Raseiniai su minėtais punktais reguliaraus viešo susisiekimo neturėjo, tad kad nepatekus į susisiekimo sunkumus, natariau saugiau bus vykti per Šiaulius. Čia nusisamdęs miesto vežėją, kaip tada buvo vadinama "dorožkę", leidau si į man kiek paslaptinę ir viliojančią Raseinius.

Geru plentu nepastebimai pasiekėme Kelmę iš kur pasukame į Raseinius vedantį nepergerą net ir tuo metų laiku vieš-

kelį. Mane domino nauji vietovaizdžiai ir kaip prigimtą ūkininkaitį javų laukai ir pievos su besiganančiomis ir jau atsiganiusiomis bandomis bei avių kaimenėmis. Godžiai stebėjau man dar iki šiol nepažįtamą Žemaitijos kampe-lį.

Jau rudenio linkstanti diena buvo giedri, šilta bei saulėta ir akiguo-dė derlingi laukai ir nemaži rūpestingų rankų tvarkomi ūkliai. Jau baigias bręsti, o kai kur ir pribrendęs gražus vasarojus švelnaus vėjo glamonėjamas savo svariomis varpomis išlėto lingavo ir laukė kaikur ir nekantriai žemdirbio dalgio.

Į Viduklę vedantį vieškelį pasukus pasirodė ir laukieji Raseiniai. Buvo jau gana vėlyvas pavakarys kai pasiekėme tą gamtos grožiais nuskrusta ir anais laikais Dievo ir žmonių pamirštą Žemaičių sostinę.

Čia tenka nuolankiai prašyti raseiniečių at-laidumo, jei mano grožio atžvilgiu pažiūros yra skirtingos nuo jų, todėl pagrįstai gal ir sub-jektyvios. Tas lengvai galima suprasti, nes kiekvienam savasis kampas kur gimė ir augo, kur jau nos bei jautrios sielos išgyventi visi geri ar ir ne taip geri išgyvenimai bei kiti sentimentai -- yra priprastas, patrauklus ir gražus, o per tai ir širdžiai artimas ir mielas. Taip antai mano giminaitis joniškietis kalbėdamas apie savąjį kraštą pasigerėdamas tvirtindavo kad nėra gražesnio ir žavesnio vaizdo kada medžių, miškų bei kalvų netrukdomas gali stebėti vos apmatomus lygius laukų plotus su nokstančiais ir jau auksojančiais javais. Arba kad ir Pinsko pelkynų baltgudis tvirtina kad nėra gražesnio krašto ir vaizdo kaip jo gimtojo liūliuojančios balos.

Mano akimis žiūrint, anų laikų Raseiniai buvo gal mažiau idomūs negu kiti Lietuvos miestai. Jei stebėti miestą iš pietų, nuo Kalnų arba iš Stonų lygumos, matėsi kad miestas guli pakilesnioj aukštumoje. Nesimantė bet kokio artimesnio arba ir tolimesnio krūmo, miško ar gojaus, išskyrus bažnyčios šventoriuje didelių uksmingų medžių puokštės. Nei arti ne toliau miesto apylinkėse rasime kad ir mažiausio to vardo vertą ežerą ar ežerėlį ir tik miesto vidury žolėmis bei nendrynų užžėlusį mažą dumbliną prūdą, iš kurio sruvena daugiau į ravą panašus ir užterštas upeliškėtis ar ne Raseinėle vadinamas. Artimiausia upė, teisingiau upelis, Prabauda. Šaltuonos įtakas prateka bent dvejų kilometrų nuo miesto ribos atstume. Vasaros metu ji tiek nusenka kad vietomis galima ją lengvai persukti, o vietomis ir višta pilvo plunksnų ne-

BALFo seime, kuris įvyko š. m. spalio 28 d. Detroito, čia-cagietis p. A. Balitnas, stengdamasis įtikinti seimo dalyvius, kad BALFą reikia būtinai kelti iš New Yorko į Chicago, naudojo nepagrįstus argumentus, išsuntinę visiems BALFo direktoriams raštą ir prašęs jų atsakyti taip pat raštu dar prieš seimą, mat jam buvo neva paves-tas tas klausimas iširti. Buvo sudaryta komisija kurią tik jis vienas ir atstovavo. Į jo prisiųstus argumentus raštu atsakiau ir aš.

Seime tuos pačius argumen-tus kartodamas žodžiu jis iš-kraipė mano mintis. Prašiau balso, norėdamas patikslinti re-kalaujant paskaityti mano raštą, bet negavau, nors p. Balitnas kalbėjo visą valandą.

Ponia Rudienė taip pat viso-mis priemonėmis įrodinėdama BALFo reikimą kelti į Chicago, dar labiau iškraipė mano tas pačias minis. Vėl prašiau balso patikslinimui, bet nega-vau.

Kad seimo dalyviai ir toliau neliktų suklaidinti, prašau at-spausdinti aukščiau minėto p. A. Balitnui mano rašyto rašto tekstą ištiesai.

BALFO CENTRO ISTAIGOS
PATALPŲ KOMISIJA

Didžiai Gerbiamas Pone Pir-mininke,

Perskaičius ir įsigilinus Jūsų prisiųstus motyvus iškelti BALFo centro įstaigą į Chicago, nei vieno iš jų nelaukau rim-tu motyvu.

Jūs išvardinot visas politi-nes, kultūrinės, religines ir pro-fesines organizacijas, parapijas, mokyklas, suteiktė priva-čių profesionalų ir net studentų skaičių. Iš to atrodo, kad Chica-go lietuviai savo didžiojo kolon-jos turi viską išskyrus BALFo centro įstaigą, kurios nebuvimą jie taip nepaprastai pergyvena, nors turi vietoje net 18 BALFo apylinkių.

Gerbiamieji kolegos, nei vie-na iš esamų institucijų BALFo centro įstaigos su visais jos san-dėliais nepriglaus jokiom paleng-vintom sąlygom. Tos daugybės kultūrinių židinių kitų kolonijų lietuviai Jums gali tik pavydėti, bet šitai neturi nieko bendro su BALFo kėlimu ar palikimu. Pa-saulio Lietuvių Jaunimo Kongre-so finansų komiteto centras buvo ne Chicagoje, bet New Yorke ir trumpu laiku suteikė virš šimto tūkstančių dolerių, o iš Chica-gos tik 30,000 dol. Taip ir BALFui lėšos eina iš visos Ame-rikos.

Apie BALFo įstaigos su jo san-dėliais ir namu kėlimą rimtai gali kalbėti tik tas, kuris dėl kokių nors priežasčių norėtų sunaikinti taip didžiai svarbią mūsų šalpos org-ją, kurios su naikinimo taip laukia Lietuvos okupantas.

sudrėkinusi gali ją per-bristi. Tuo metu nebuvo mieste ir žymesnio bent kiek iškilesnio pastato ir vien tik sena bažnyčia su rusų uždarytu buvusiu do-minikonų vienuolynu bei jį supančiu vaismedžių sodu bent kiek tuolaiki-nius Raseinius puosė.

Tenka stebėtis kodėl šio reikšmingesnio Že-maitis miesto kūrėjai ne parinko jam gražesnės vietos kokių Raseinių apy-linkėse yra nemažai kaip antai žavingi Dubysos arba ir Šaltuonos kran-tai. Gal dėl to Raseinių garbei bei jų orumui kel-ti buvo visais laikais ku-riamos legendos ir pasa-kojimai kurių vieni dau-giau kiti mažiau į teisy-bę panašėjo. Atrodo, kad laikurie kurdami išgal-votas legendas omeny tu-rėjo ir savo asmeninius sumetimus bei išskaicia-vimus.

(Bus daugiau)

Dėl BALFo perkėlimo

Pagrindas toks: Visi norime gyventi gražesniuose namuose ir rajonuose, tačiau tas daug brangiau kainuoja. Būtų maloniau, kad ir BALFas būtų kur nors 5th Ave. New Yorko, Cent-ro valdyba tą klausimą iškėlė, ištyrė sąlygas ir įsitikino, jog iškėlimas net ir čia pat BALFui duotų didelių nuostolių, o ką jau bekalbėti apie Chicago.

Kaip galima aukas, skirtas pašalpai, mesti perkėlimo nuos-tollams padengti? Visuomenė sužinojusi, nutrauks bet kokią paramą. Šitlau komisijai dar kartą gerai apsvarstyti ir pri-eiti realių išvadų.

Emilija Čekienė
BALFo Direktorė

MACHINE HI-LO REPAIRMAN

Experienced repairman to do minor repair on propane operated Hi-Lo truck and stamping plant machinery. Steady work, generous fringe benefits including retirement.

UNITED METAL
PRODUCTS CORP.

8101 LYNDON
DETROIT, MICH. 48238
(313) WE 3-8750 (86-92)

MICHIGAN PRECISION INDUSTRIES

8647 LYNDON AVE.
DETROIT, MICHIGAN
PRESS OPERATORS
HI-LO DRIVERS
JANITOR

SHIPPING & RECEIVING
GOOD SALARY & FRINGE
BENEFITS.

IF INTERESTED APPLY IN PERSON (86-92)

MACHINE ASSEMBLERS
Requires blueprint reading for building special machines. Own tools.
ALSO

BRAKE & SHEAR OPERATOR

Must be able to do own layout work and read blue prints.
Full range of fringe benefits.
APPLY

UDYLITE CO.

MANUFACTURING PLANT
21441 HOOVER RD.
WARREN, MICHIGAN

An Equal Opportunity Employer (86-88)

WANTED EXPERIENCED DIE SETTERS

Men with experience on eyelet machines or transfer presses required for rapidly growing company. Top wage rates, fringe benefits and overtime. Live in beautiful small town on Lake Michigan. Send resume or call collect: 616-392-8537.

TRANS-MATIC MFG CO.
445 W. 22nd St., Holland, Mich. 49423 (86-91)

SHEET METAL MECHANIC

LAYOUT MAN
PRESS BRAKE OPERATOR
WELDER

Second Shift
Full or Part Time

Experienced only need apply. Profit sharing, paid hospitalization.

Apply in person

PROTOTYPE
FABRICATORS

10911 Briggs Rd.
Cleveland, Ohio

(84-90)

FABRICATORS

BRAKE OPERATOR
SHEAR OPERATOR
PLATE FITTER
MAINTENANCE MAN

Hourly with overtime
All fringe benefits

OVERBEKE-KAIN CO.

20905 Aurora Rd.
Warrensville Heights, Ohio

An Equal Opportunity Employer (84-86)

WANTED JOURNEYMEN
or

1ST CLASS SKILLED
ENGINE LATHE
TURRET LATHE

MILLING MACHINES
AUTOMATIC W&S
CHUCKERS

Must be able to set up work from blue prints and close tolerance. Steady work, some overtime and fringe benefits, for qualified men.

BUCK TOOL CO.
7025 E. MICHIGAN
KALAMAZOO, MICH.
616-381-1200 (84-86)

DVIEJŲ SAVAIČIŲ ŽIEMOS EKSKURSIJA Į LIETUVĄ

Išvyksta 1972 m. gruodžio 21 dieną —
— grįžta 1973 m. sausio 4 dieną.

LIETUVOJE ŠI GRUPĖ PRALEIS 11 DIENŲ.

IŠ BOSTONO IR NEW YORKO

KAINA TIK \$619.00

VYKSTANTIEMS IŠ CHICAGOS \$719.00
IR IŠ CLEVELANDO \$685.00

GRUPĖJE DALYVIŲ SKAIČIUS RIBOTAS.
NESIVĖLUOKITE!

Simulkesnių žinių ir registracijos reikalu
kreipkitės į

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE

393 West Broadway

South Boston, Massachusetts 02127

Telefonas: (617) 268-8764

Savininkė: Aldona Adomonienė.

DIRVA THE LITHUANIAN NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO •
PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND
FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N. VILNIS,
INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

DIRVA IŠEINA TREČIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS •
PRENUMERATA MEAMS \$13.00, PUSEI METŲ \$7.00 • ATSKIRO
NUMERIO KAINA 15 CENTŲ • STRAIPSNIAI TRUMPINAMI IR
TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIŪRA • NESPAUSDINTI STRAIPSNIAI
GRAŽINAMI TIK AUTORIAMIS PRASANT • PAVARDE PASIRASYTI
STRAIPSNIAI NEBŪTINAI IŠREISKIA REDAKCIJOS NUOMONĘ • UŽ
SKELBIMŲ TURINĮ IR KALBĄ REDAKCIJA NEATSAKO.

VLADAS TIŠKUS TEBEPRIEIVARTAUJAMAS

Dirvoje (ir kitoje išeivijos spaudoje) pastebėta, kad propagandinė sovietinė mašina įžengė į naują savo piliečių prieivartavimo lauką. Gaudomi asmenys, kurių gili ir pozityvi jų veikla nepriklausomybiniame periode paliko pagarbius atminimus išeivijos tarpe. Šitie nelaimingi asmenys, išėję šturpų trėminių trenirų Sibire ar Kažakstane, sugrąžinti į Lietuvą, dabar priverčiami rašyti... panegirkus režimui, kuris sunaikino klestinčią laisvą Lietuvą. Nelaimingieji verčiami girti režimą, kuris sunaikino tų asmenų našaus darbo vaisius. Tai pragariškas planas, prilygstantis tikrai nacių naikinimo stalagams, kur naikinamieji turėjo giedoti nacių garbinimo giesmes...

Iškišę po J. Keliuočio seną, Sibiro vargus atkėlusį agr. V. Tiškų, bolševikai tebetampo tą seną žmogų, liepdami jam dargi ir pakartotinai giedoti už sovietinę vergiją.

Viskas prasidėjo dėl Dirvoje tilpusio E. Čekienės rašinio. Bolševikinis atkirtis buvo naivus. Tvirtinti, kad sovietinė ūkio sistema klesti ir neša našius derlius, jie privertė agr. V. Tiškų. Bolševikai jautė, kad sovietinio treningo agromais išeivija nepasitikiš. Išeivija tinkamai reagavo į tą melagingą ir propagandinę rašinių. Laisvoji spauda demaskavo, išaiškino visus tendencingus to rašinio klaidinimus.

Dabar ir vėl Vladą Tiškų prieivartauja. Jam liepė parašyti... atsišaukimą į išeivijos jaunimą. Tą atsišaukimą skubiai patalpino Gimtasis Kraštas ir stengiasi tuo būdu įpiršti išeivijos jaunimui propagandinę jovalą.

Tarytum užmiršęs, kad kelių traktorių paminėjimas, kelių kombainų išstūmimas į lauką, dar nenušviečia kolchozinės sistemos pranašumų, V. Tiškus įkyriai tvirtina, kad daug moksleivių lanko ok. Lietuvos mokyklas, kad daug senų sodybų sugriauta, kad daug "žemdirbių" suvaryta į kolchozinio tipo sodžius. V. Tiškus atkakliai tvirtina, kad sovietinės okupacijos periode lietuviai džiaugiasi aukštu gyvenimo standartu. Tuo, tariau, pragyvenimo gerėjimu, jis remia savo tezę: lietuviams gerai gyventi rusų valdomiems. Melas baltais siūlais siūtas. Tuč tuojau iš rašinio pūps prašymas...

neklusyti tėvų pasakojimų apie Nepriklausomą Lietuvą! V. Tiškus prašo... atmesti Jaunimo Kongreso rezoliucijas ir nutarimus! V. Tiškus išūliai reikalauja atmesti tėvų "melus" apie sovietinės invazijos tikrovę... Pagal tą, bolševikinės propagandos įstai goje surašytą rašinį, i lietuvius žiūrima kaip į vergus, į lažininkus, kurie savo nedalioje privalą džiaugtis sovietiniais traktoriais, kombainais, naftos rafinerija Mažeikiuose ir bolševikinių tranų ir didžiūnų vilomis prie Kauno marių! Lietuviai privalą užmiršti, kad sveikos valstybės principas yra Valstybė žmogui, bet ne bolševikinis principas Žmogus valstybei. Lietuviai turi užmiršti apie savarankį tvarkymąsi savo tėvų žemėje. Lietuviai, esą, turi sutikti su savo "likimu", kad jiems nulemta būti rusų ir Maskvos lažininkais...

Aišku, su tuo nesutiks joks lietuvis (ar tėvynėje, ar išeivijoje). Su niais apsimelavimais nepakeliui ir išeivijos jaunimui.

Štai paskutinių dienų naujiena iš sovietinės valstybės. Akademikas Sacharovas, pasauliui žinomas sovietinis disidentas (dėlto nesunaikintas), paskelbė savo memorandumą sovietinės vyriausybės klinkai. Sacharovas reikalauja valdymo organų rinkimų reformos, jis smerkia žemės ūkio sistemą, reikalauja panaikinti kolchozo vergų pasų sistemą. Sacharovas išskaičiuoja daugybę apmaudingų sovietinės vergijos negandų. Tik tokias panaikinus atsiras bent tolimas panašumas į valstybę, kuri kaitosi su savo piliečiais. Sacharovo memorandumas demaskuoja "partijos - vyriausybės" praktikuojamą baudžiąvą milžiniškoje carų palikimo teritorijoje...

Betgi ok. Lietuvoje juo ryškesnė ta baudžiava. Čia tą baudžiąvą akcentuoja dar ryškesni kita-tuočių priespaudos reiškiniai. Svetimieji suorganizavo militarinę invaziją, šimtus tūkstančių lietuvių (jų tarpe Tiškų ir Keliuotį) ištrėmė iš Lietuvos, sunaikino bet kurį Lietuvos valstybingumo požymį, brutaliai išžudė desimtis tūkstančių Lietuvos valstybingumo gynėjų ir persavę goebetiniai - melagingą propagandinę mašiną paskelbė, kad lietuviai... laimingi.

Atrodo, Gimtasis Kraš-

Vilniaus Universiteto Senatas 1942 m. gegužės 22 d. Sėdi iš kairės: teisių fakulteto dekanas doc. St. Žakevičius, matematikos - gamtos fakulteto dekanas e.o. prof. P. Katilius, praeektorius e.o. prof. D. Krivickas, rektorius o. prof. M. Biržiška, ekonomikos fakulteto dekanas o. prof. V. Jurgutis, humanitarinių mokslų fakulteto dekanas e.o. prof. J. Puzinas ir sekretorius doc. A. Salys.

MYKOLAS BIRŽIŠKA VILNIAUS UNIVERSITETO REKTORIUS OKUPACIJŲ METAIS (4)

LIETUVIAI PATYS Į DUOBES NEIS

"Taigi -- Konradas Valendrodas, kaip pradžioje pats Germantas yra save apibūdinęs. Jis nesulaukė laisvės, kad galėtų atvira savo tautai apie save papasakoti.

Stojęs į labai slidų kelią, jis nepaslydo, tik šviesiomis raidėmis įsirašė savo tautos istorijon".

M. Biržiška

Nacių sovietų karui kilus virš Vilniaus pradėjusios kristi vokiečių bombos išgelbėjo Vilniaus universiteto rektorių M. Biržišką ir to universiteto profesūrą nuo bolševikinio sunaikinimo. Vokiečiams Vilnių užėmus į buvusius NKVD rūmus įsikraustęs gestapas, pasikvietęs rektorių parodė jam NKVD paruoštus išvežtinių Vilniaus universiteto profesorų sąrašus, kuriuose jis rado savo ir universiteto profesūros daugumos pavardes. Karas prasidėjo birželio 22 d., o nauji trėmimai Sibirian sovietinių okupantų buvo numatyti birželio 23 ar 25 d.

Patiems lietuviams, ypač jų jaunimui, išlaisvinus Vilnių nuo bolševikinių okupantų, Vilniaus universitetas be jokių sunkumų iš karto buvo apvalytas nuo jam primesto svetimo sovietinio komunistinio elemento ir naujomis lietuviškomis jėgomis sustiprintas. Lai-kinosios vyriausybės švietimo ministras prof. J. Ambrazevičius-Brazaitis atnaujino ir atjaunino fakultetų vadovybes, o vieton J. Bulavo universiteto praeektorium paskyrė prof. D. Krivicką. Universiteto rektorius toliau liko M. Biržiška.

Jei vokiečių sovietų karas išgelbėjo nuo trėminių daugelį tūkstančių lietuvių, jis vieną okupaciją tepakeitė kita. Lietuvai ir lietuviškam Vilniaus universitetui nacių okupacija grėsė tuo pačiu likimu, kaip ir sovietinė.

Karui visu smarkumu vykstant naciai okupantai sunkiai begalėjo pakęsti

tas ir nelaimingas agro-nomas V. Tiškus, "neisavina" mažos, bet esminės prielaidos: išeivijos jaunimas nėra naivus.

(sp)

STASYS ŽYMANČAS

Jų okupuotame krašte laisvai veikianti lietuvišką universitetą. Greičiausiai jie ne kartą svarstė Lietuvos universitetų uždarymo klausimą, bet vis nesiryžo tą nusistatymą praktiškai įgyvendinti. Tarp vokiečių okupantų ir Lietuvos universitetų prasidėjo žaidimas kaip katės su pele, kuris truko iki pat nacių okupacijos pabaigos. Jie uždraudė studentus priimti į pirmą kursą, ypač į vadinamus nepraktiškus fakultetus, bet Vilniaus universitetas, švietimo tarėjo dengiamas, tą draudimą apėjo priimdamas juos vadinamais hospitantais. Gavus išpėjimą apie rimtai rengiamą universitetų uždarymą, buvo suorganizuotas visoje Lietuvoje parašų rinkimas peticijai vokiečių okupacijai valdžiai prašant neįkliudyti Lietuvos universitetams toliau veikti. Tų parašų buvo surinkta virš 100.000. Parašų rinkimui palengvinti abiejų universitetų delegacija kreipėsi pagalbos į Lietuvos metropolitą arkivyskupą J. Skvirecką. Vilniaus universitetui toje delegacijoje atstovavo praeektorius ir Teisės mokslų fakulteto dekanas.

Okupantams vis tebe-mėginant vienu ar kitu būdu lietuvių jaunimą įjungti į vokiečių karo mašiną, o universitetams tam priešinant, buvo suimtas ir kelias dienas Kauno kalėjime išlaikytas V.D. Universiteto senatas. Kaune tuo metu buvęs Vilniaus universiteto rektorius taip pat buvo gavęs gestapo kvietimą prisistatyti, bet jau buvo išvykęs į Vilnių ir Kauno kalėjime jį garbingai pavadavo pro rektorius D. Krivickas.

1942 m. pavasarį dr. A. Vokietaitis skubiai išpėjo Vilniaus universiteto rektorių, kad į Kauną iš Rygos yra atvykęs Ostlando okupacinės valdžios pareigūnas aukštosios mokykloms tvarkyti prof. Stegmanas supavedimu sustabdyti Lietuvos universitetų veik-

mą, vienus fakultetus uždariant, o kitus pavertiant atskiromis specialiomis akademijomis. Esą tas klausimas Kaune jau išspręstas ir šiuo metu prof. Stegmanas yra pakely į Vilnių.

Rektorius M. Biržiška tuoj sukvietė universiteto senato posėdį, kuris nusistatė tam sumanymui kategoriškai pasipriešinti ir tuo tikslu didesniai išpūdžiui sudaryti visas in corpore nuvyko pas švietimo tarėją P. Germaną. Švietimo tarėjas senatą priėmė savo kabinete, tokio neįprasto vizito aiškiai paveiktas. Nuotaika buvo įtempta, bet nuoširdi ir draugiška. Rektorius M. Biržiška ir kai kurie kiti senato nariai ramiai ir nuosaikiai išdėstė švietimo tarėjui senato nusistatymą ir jo motyvus. P. Germantas jiems neprieštaravo, tačiau savo nuomonės taip pat nepareišė, tik pažadėjo mėginti sudaryti sąlygas universiteto rektoriui ir senatui patiems savo nusistatymą išdėstyti prof. Stegmanui. Netrukus švietimo tarėjas pranešė rektoriui, jog prof. Stegmanas sutiko atvykti į universitetą išklausti universiteto vadovų bės nusistatymo argumentų.

Šaltame, kaip paprastai, rektoriaus kabinete vakare sukvietamesenato posėdyje, dalyvaujant prof. Stegmanui ir švietimo tarėjui P. Germanui, rektorius M. Biržiška, šaltai ir ramiai išdėstė visus motyvus, dėl kurių minėtas sumanymas lietuviams ne tik nėra priimtinas, bet bendrai būtų labai žalingas vokiečių lietuvių santykiams. Neatrodė, kad rektorius ir kiti senato nariai būtų prof. Stegmaną bent kiek paveikę. Ir nežinia kuo tos diskusijos būtų pasibaigusios, jei į jas staiga neįsiterptų švietimo tarėjas P. Germanas nelauktu, bet reikšmingu ir tikrai istoriniu pareiškimu.

"Vokiečiai", sakė jis, "atėmė iš lietuvių beveik visą klatik galėjo. Jų nepriklausomybę, jų ūkį ir turtą. Visa, kas lietuviams liko, yra jų tautinė kultūra, švietimas ir Lietu-

vos aukštosios mokyklos. Jei vokiečiai ir tai mėgins iš lietuvių paveržti, težino, jog lietuviai kaip žydai į duobes neis".

Po tokio švietimo tarėjo pareiškimio toliau nebebuvo kas diskutuoti. Nežinia kas po to įvyko tarp P. Germano ir prof. Stegmano. Tačiau netrukus P. Germantas paprašė rektorių skubiai paruošti ir įteikti prof. Stegmanui universiteto memorandumą, išakmiai nurodydamas jame iškeltinius ir išdėstyti argumentus. Matyti, tie argumentai buvo reikalingi pačiam prof. Stegmanui išsistiepsinti ir savo vyresnybę įtikinti bent laikinai susilaikyti nuo jos sumanymo vykdymo. Tokį pat memorandumą turėjo skubiai įteikti ir V.D. universiteto rektorius.

Tokiu būdu Lietuvos universitetai laimėjo dar vienerius metus laiko lietuviams studentams tęsti studijas.

Tai buvo ne tiek Vilniaus universiteto rektoriaus ir senato, kiek švietimo tarėjo P. Germano nuopelnas. Tačiau jam atitinkamai nusistatyti ir apsispręsti lemiamos itakos neabejotinai turėjo Vilniaus universiteto rektorius prof. M. Biržiška.

Dr. P. Germantas - Meškauskas atvyko Lietuvon iš Berlyno kaip vokiečių nacių patikėtinis, jau būdamas gan aukšto laipsnio SA karininkas. Jautrus ir ambicingas, jis nešiojosi širdy kažkokį nepagydomą dvasinį skaudulį dėl jo kadaise patirtos gilios moralinės skriaudos, už kurią jis labiausiai kaltino prof. I. Tamošaitį ir švietimo viceministrą K. Masiliūną.

Ne vienas, be abejo, bandė jį Kaune paveikti ir pakreipti lietuvių keliu ir neišduoti lietuviškų interesų. M. Biržiška niekad nemėgino nei jį perkalbėti, nei vienaip ar kitaip jį paveikti, bet tiesiog iš karto savo jautria širdim prabilo į jo širdį ir sugebėjo rasti ir sukelti joje reikalingą atgarsį. Už tą M. Biržiškos jam parodytą šiltą ir tiesiog tėvišką jausmą, pagaliau už jo paties akivaizdų ir gilų patriotizmą ir pasiaukojimą lietuvių tautos interesams, P. Germantas jį visad ne paprastai gerbė ir vertino.

no kaip vieną iš žymiausių didžiadvasį lietuvių. Pats M. Biržiška P. Germaną laikė vienu įdomiausių ir reikšmingiausių jo gyvenime sutiktų vyrų.

Žinoma, P. Germaną turėjo veikti ir visa senojo istorinio Vilniaus universiteto aplinka ir jo studentų patriotinė lietuviška nuotaika, kurie jį universitete, ne be rektoriaus itakos, visada pagarbiai ir šiltais pasitikdavo. Kai vieno parengimo metu pakvietus jį tarti žodį lietuvių studentų atstovai, viena studentė ir studentas, įteikė jam gėlių puokštę, jis tuo buvo aiškiai ir matomai giliai sujaudintas.

Ilgainiui P. Germantas ėmė nebeslėpti savo nusivylimą naciais vokiečiais ir jų politika ir atsidavęs Lietuvos švietimo reikalams tiesiog nu-

(Nukelta į 4 psl.)

VLIKO SEIMAS AR VLIKO POLITINĖ KONFERENCIJA?

Kalbėdami apie Vliką paprastai turime galvoje vieną vienalypę Lietuvos laisvės reikalui dirbančią ir tam darbui vadovaujančią organizaciją. Bet tokia organizacija jist buvo Lietuvoje. Šiandien Vlikas veikia, lyg šv. Trejybė, trejopa forma: per Vliko valdybą, Vliko tarybą ir Vliko seimą.

Ar tokia sudėtinga Vliko organizacija yra būtini reikalinga, yra, žinoma, ginčytinas ir svarstytinas klausimas. Sunku pasakyti, kodėl Vlikui veikiant laisvajame pasaulyje negalima būtų pasitenkinti tokia pat sąranga, kokios Vlikas buvo Lietuvoje: politinių grupių ir kovinių organizacijų atstovų sudarytas Lietuvos laisvinimo organas, kuriam vadovavo jo išrinktas prezidiumas.

Iš šių trijų Vliko reikšimos formų: Vliko valdybos, Vliko tarybos ir Vliko seimo, kuris netrukus rinksis Clevelande, kaip ši pastaroji forma, Vliko seimas, daugiausia kelia abejonių dėl jos prasmingumo ir tikslingumo.

Vliką sudaro politinių grupių ir rezistencinių organizacijų atstovai, kuriems pavaduoti, reikalui esant, grupių centrai numato ar paskiria jų antrininkus. Grupių atstovai Vlike turi veikti pagal savo grupių centrų nurodymus ir jų nustatytą politinę liniją. Tokiu būdu iš esmės nėra jokio didelio reikalo vieton vieno atstovo ir numatyto jo antrininko skirti dar vieną tretininką ir dėl jo kasmet šaukti Vliko seimą, kuriam suvažiuoti ir susirinkti tenka išleisti nemažą sumą pinigų, nesvarbu ar tam tikslui specialiai surinkti ar kiekvieno Vliko seimo dalyvio iš savo kišenės prikišti.

Susirinkęs Vliko seimas iš esmės negali nieko naujo nusvarstyti ir nuspręsti, ko negalėtų nuspręsti Vliko taryba, nes faktini sprendėjai yra Vliką sudarančių grupių centrai, kurie savo sprendimus vykdo ir savo nusistatymą praveda per savo atstovus Vliko taryboje. Tokiu būdu Vliko seimas tėra bereikalingas papildymas ar praplėtimas Vliko tarybos, kuris pareikalauja nemaža pasitangų, bet kurio praktiški rezultatai yra menki.

Tuo tarpu už Vliko seimo ribų palieka visa eilė organizacijų ir veiksmų, ar net Lietuvos laisvės reikalui pastoviai dirbančių asmenų, kurių dalyvavimas svarstant Lietuvos laisvinimo klausimus būtų labai reikalingas ir naudingas.

S. ŽYMANČAS

I dabartinį Vliko seimą turėtų suvažiuoti 45 atstovai, po 3 nuo kiekvienos Vliką sudarančios grupės. Ar nebūtų tikslingiau ir naudingiau, jei vieton Vliko seimo Vlikas kasmet sukviestų Vliko politinę konferenciją, kurioje dalyvautų visi ji sudarančių grupių 15 atstovų, o kitus 30 sudarytų ALTos, PLB JAV LB, Balfo, Batuno, Rezo-liucijų komiteto, įvairių jaunimo organizacijų atstovai: Lietuvos vyčių, ateitininkų, santariečių, neolituonų ir laisvojo pasaulio, ypač JAV, lietuvių laikraščių ir žurnalų redaktoriai?

Lietuvos laisvės reikalui šiandien dirba ne vien Vlikas, kurį sudarančios grupės vienos yra gerokai apsilpusios, o kitos iš viso tebeegzistuoja ant popieriaus, bet visos aukščiau suminėtos organizacijos ir ypač laisvoji lietuvių spauda, be kurios bendrai joks laisvinimo darbas būtų neįmanomas. Deja, jų dirbamas darbas Lietuvos laisvei šiandien vyksta padrikai, tarpusavyje dėl jo neišsiaiškina ir jo nesuderina, nes tam nėra nei reikalingos progos, nei realių galimybių.

Vargu ar kas abejotų, jog pvz. būtų daug prasmingiau ir tikslingiau, jei vieton mažai tegirdimos ir iš esmės nieko nenuveikiančios katalikų darbininkų sąjungos trijų atstovų, Vliko politinėje konferencijoje jai atstovautų vienas atstovas, o vieton kitų dviejų būtų pakviesti toje konferencijoje dalyvauti du užsienyje veikiantieji lietuvių vyskupai: vysk. V. Brizgys ir vysk. A. Deksnys.

Arba, jei mažai tegirdimos LLKS, Vienybės

sąjūdis, Darbo federacija, Ūkininkų sąjunga, Ūkininkų partija taip pat pasitenkintų kiekviena vienu atstovu, o kitų vieton būtų pakviesti laisvojo pasaulio lietuvių žurnalų ir laikraščių redaktoriai ar jų parinkti ir įgalioti bendradarbiai. Juk kaip tik toji spauda ant savo pečių neša begaliniai svarbią ir atsakingą Lietuvos laisvinimo darbo našumą.

Pagaliau, ar nebūtų naudingas dalyvavimas tokioje konferencijoje Lituanistikos Instituto prezidento ar šv. Kazimiero kolegijos Romoje rektoriaus? Arba Vliko valdybos specialiai parinkti ir pakviesti savo politinę patirtį, sumanymus ir išmanymus pasižymintys ar paskirai Lietuvai naudingus darbus atliekantieji asmenys, kaip antai prel. J. Balkūnas, prof. V. Vardys, kun. S. Yla ir kt.

Antra vertus, tokioje konferencijoje, atrodo, neturėtų būti kliūčių aktyviai dalyvauti ir svariai pasireikšti Lietuvos Diplomatines Tarnybos atstovams, užuot buvus vien tik svečiais, stebėtojais ar sveikintojais.

Iš anksto tinkamai paruošta ir deramai praves-ta minėto pobūdžio Vliko politinė konferencija savo sprendimais ir nutarimais galėtų teigiamai ir svariai paveikti visą ligšiolinę Lietuvos laisvinimo veiklą. Palikdama tuo tarpu neliečiamą savo sprendžiamą Vliko paskirties ir apimties reformos klausimą, ji ne tik labiau suartintų Vliką su užsienio lietuvių visuomene, bet padėtų pasiekti būtino didesnio susipratimo ir susiderinimo Lietuvos laisvinimo darbe visų vienu ar kitu būdu jame dalyvaujančių veiksmų, organizacijų ir paskirų asmenų.

VLIKO SEIMUI ARTĖJANT

Emilija Čekienė

Šį rudenį mūsų organizacinis gyvenimas labai judrus. Ką tik praėjo Balfo ir LB Tarybos suvažiavimai, o šio mėn. 25-26 dienomis įvyks Vliko seimas. Visos tos organizacijos bei institucijos JAV-se gyvai reikišiai baig-damos jau trečią dešimtmetį. Daug jų steigėjų ir pirmųjų darbuotojų pavargo, ar net pasitraukė iš gyvųjų tarpo. Kai kurie iš jų iki šiol aktyviai tebedirba aukodami savo visą poilsio laiką.

Tačiau, nuolat giridime balsų, siūlančių tas organizacijas perduoti jaunimui, keisti VLIKo sudarymo būdą, įsileisti ne organizacijų atstovus, bet parinkti asmenis pagal kvalifikacijas: jaunų daktarų, magistrų, profesorų ir kitokių rimtų profesionalų. Mes gerbiame ir džiaugiamės mūsų jaunųjų moksliniais ar kitokiais laimėjimais, bet gyvenimas rodo, jog profesija nedaug turi bendro su visuomeniniu ypač neapmokamu, nuolatinio pasiaukojimo reikalaujančiu darbu. Reikia tik darbščius ir pasižventusių idealistų asmenų.

Kyla klausimas, kokia gi turėtų būti Vliko sudarymo struktūra, kad ji būtų jauniesiems, kurie negali įtolti į 15 org-jų rūmus. Reikia manyti, jog tokių reformų siūlytojai mano kvietiti neorganizuotus ashtenis, o praktiškai gyvenime neorganizuotus žmogus yra tik pats sau žmogumi. Tos visos 15 partijų turi tą patį ir vieną tikslą -- Lietuvos nepri-

klausomybės atstatymą, tik su veiklos metodų mažais skirtin-gumais. Ir tai nėra kokios politinės partijos, o tik organizacijos.

-- Mes galim turėti ir šimtą org-jų, bet jos neturės tokio svorio, kaip Vlikas, nes visos bus tik imigracinės organizacijos, kai tuo tarpu Vlikas, kaip ir Diplomatine Tarnyba, yra Lietuvos org-ja, apimanti viso pasaulio ir tėvynėje likusius lietuvių. Jei kas mano Vliką subendruomeninti motyvuojant, kad jaunimas nesidomi politine veikla, tai klysta. Tik pažvelkim į gausų neolituonų, ateitininkų ir kitų org-jų judėjimą ir matysim, kaip tas jaunimas gyvai reikišiai ir turi gausų užnugarį, kuris pasi-rodą vasaros stovyklų metu ir svarsto lietuvių tautos bei išeivijos problemas, -- tvirtina Vliko pirm. dr. K. Valiūnas.

Ir tikrai, visuomeniniam ypač politiniam darbui nesvarbu kokių savo sričių profesionalai, kuriems neįdomios mūsų neva politinės partijos ir todėl nemato reikalo per jas įsijungti į laisvinimo darbą. Tegu tik jungiasi, manau, jog kiekviena Vliką sudaranti grupė tinkamoms pareigoms jaunuolių mieliai dele-guotus. Tačiau, jų jaunų jėgų jau turėjome įvairiose mūsų vadovybių pareigose, bet dauguma iš jų visuomenei teko nusivilti, pasirodė, kad jie tokiems postams užimti dar nebuvo pribręde.

Chicago Lietuvos Fondo dešimtmečio vajuas komitetas, suruošęs spalio 28 d., Jaunimo Centre, vajuas balių. Sėdi iš kairės: Marija Pėteraitienė, Pranė Mailionienė, Birutė Briedienė, dr. Julija Mons-tavičienė, Antanas Rėklaitis, dr. J. Dubinskienė, Alicija Rugytė, Zuzana Pupienė, Stovi: Juozas Mačėnas, Jonas Tifūnas, Viktoras Diminskis, Adolfas Šimkus, Stasys Baras ir Juozas Masilionis, Nuotraukoje nėra: Marijos Greblionienės, K. A. Girvilos, J. Janušaičio, Broniaus ir Evelinos Masiokų, Kosto Repšio, Juozo Sadūno ir Nijolės Vengrienės.

LITUVIŲ FONDO DEŠIMTMETIS

Rodos tik vakar keletas ryžtingų vyrų tarė: Įsteikime Lietuvų Fondą, sudėkime milijoną. O štai jau šis fondas, išgyvenęs sekmių, kritikos, gavęs velnių ir pagyrimų, atlikęs didelius darbus, atseleikėjęs didelę duoklę lietuvių bei išlaikyti, užverčia savo veiklos dešimtmečio lapą.

Taip pat veteranams veikėjams nuolat kartojama, jog reikia eiti kartu su gyvenimu, su besikeičiančia laiko dvasia, idant nebūtume išmesti už gyvenimo vartų. Bet taipgi negalime užmerkti akių matydami, kad jaunųjų dvasia, nepristabdoma vyresniosios kartos, kartais labai greit paklysta skraidydama dausose, nutolama nuo realaus gyvenimo ir tikrųjų siekių. Obeto, juk ir dabar mūsų visose institucijose yra įvairaus amžiaus žmonių ir tik tokiu metodu -- vyresniųjų patyrimu, o jaunųjų energija savo veikloje galime pasiekti geriausių rezultatų.

Pažvelgę į antrą klausimo pusę, matome, kad partijos - organizacijos, deleguodamos atstovus į bendrines org-jas bei institucijas parenka tinkamiausius tam darbui savo narius, kai tuo tarpu rinkimais, taip sakan "nuo floro" išrenkami asmenys remiantis tik jausmų ir momento nuotakos pagrindu arba iš anksto surežisuotu vienos kurios grupės ar šiaip sau būrelio, norinčio į savo rankas paimti visų pažįstų remiamą veiklą, kaip tai atsitiko paskutiniame Balfo seime Detroite.

Mes nesame tokie turtingi, kad galėtume rinkimų propagandai mėti lygius. Mes galime savo užsibrėžtą tikslą siekti tik nuolat susiklausymo, supratimo ir teisingo vieningumo dvasioje. O jei kuri org-ja taip nusigvyveno, kad nebenturi ko deleguoti, tai jos pačios reikalingas, koki metodą ji pasirinko mirčiai. Netikslu stengtis apjungti visas lietuviškos veiklos sritis vienu kuriai org-jai ar grupei, nors ji ir labai aktyviai pasidabotų ty tikslų siekiant, nes tuo atveju, kaip jau patyrimas rodo, daugelis kitaip galvojančių visai pasitraukia ne tik iš veiklos, bet ir paramos teikimo bet kokiame lietuviškame reikalu.

Vadovaujantiems asmenims šiuo metu reikia itin didelio sugebėjimo ir savo visuomenės pasitikėjimo, nes esame apsupti mūsų vienybės ir Lietuvos laisvinimo siekius ardančių įtakų. Tos neigiamos įtakos veržiasi iš mūsų akademinio jaunimo gretas universitetuose ir Lietuvos okupantas visomis priemonėmis stengiasi demoralizuoti mūsų iš-eivijos visuomenę.

Kai kas mano, kad po tiek metų pasikeitė tėvynėje ir išeivijoje gyvenanti lietuvių tauta, todėl reikia iš pagrindų ir Vliką perorganizuoti. Tačiau, jeigu taip ir pasitaiko, tai tik išeivijoje iš gerbūvio kai kurių išeivių sumažėjo kovos dvasia. Tėvynėje išaugo jau keltos naujos generacijos, bet jų troškimai laisvės ir nepriklausomybės liko tie patys, kaip ir jų tėvų ar protėvių. Tam jau yra pakankamai įrodymų.

Vliko seimui artėjant tenka tik palinkėti ne savo metų metais besitęsiančio vadaus persior-ganizavimo, bet nuoširdaus ir vieningo tiesioginių problemų sprendimo -- kaip pagyventi kovą su Lietuvos okupantu dabartinėje laisvojo pasaulio politinėje situacijoje.

Lietuvių Fondas gimė Chicagoje. Jis praleido ir kūdikystę čia. Jau ir atgėlėjo. Tad bravo Chicago vyrai ir moterys, kad šią sukaktį gražiai atžymėjo šių metų spalio mėn. 28 d. Jaunimo centre šauniu dešimtmečio baliu ir ta proga į Lietuvų Fondo didžiosios šeimos gretas įtrikuodami naujų narių bei savo įnašus padidinusių ir tuo fondo kas praturtinusių virš vienuolika tūkstančių.

Dešimtmečiui paminėti buvo sudarytas gana didelis komitetas. Žinoma, jo nariai, pagal iš-gales krutėjo, dirbo ir savo už-davinį atliko. Gi tam komitetui vadovavo LF valdybos vicepir-mininkas ir baliui ruošti bei va-jių vykdyti komiteto pirmininkas Antanas Rėklaitis. Tai tvirtas fondo šūlas, greitas vyras, griež-to tono žmogus, bet neatlaidus darbininkas.

Kai virš pustrėčio šimto "milijonierių" susėdė prie gražiai dabintų stalų, pats šeimininkas A. Rėklaitis atveria širdį, sveikina svečius, Fondo narius, jo rėmėjus, talkininkus, spaudą, radio ir TV. Žodžiu visiems nuo-širdžiai dėkoja ir ta proga pasako keletą tikrai labai svarbių dalykų apie patį LF. O štai jie: LF iki šio lietuviškiems švietimo ir lietuviybės reikalam at-seleikėjo paltikany 172.000 dol. Šiais metais atseleikė 54.000 dol. Taigi iki sausio mėn. bus lietu-vių visuomenei gražinės 226.000 dol. Argi negraži sumelė? O iš kur būrume švietimui ir kitiems būtinims reikalam tiek sudė-ję, jeigu ne tas mūsų milijoni-nis fondas. O narių? Vos tik 3080. O tai tau ir kalbėk vieno milijono vardu, kai reikia kur lietuvių reprezentuoti. O ar tik tiek turime gyvų lietuvių? De-šimtmečio proga pagalvokime kiekvienas, paklausime savęs, ar aš esu lietuvis ir tos didžios Lietuvos Fondo šeimos na-rysis, kuri deda tvirtus finansinius pagrindus lietuvių išlai-kyti.

Po sveikinimo žodžio A. Rėklaitis pristato svečią, New Yorko Lietuvos Generalinį konsulą Anicetą Šimutį, kuris ypač savo žodyje išryškino LF idėją, jo svarbą, reikšmę lietuvių išeivijai ir linkėjo, kad kiekvienas lietuvis gyventų LF idėjomis, į remtų ir taptų jo nariu. Toi-mesnei programai vadovauti pakviečiama ir pristatoma aktorė Birutė Briedienė. Puiki pro-gramos vedėja, šiltas, malonus žodis, graži eigos interpretacija.

Prieš vakariene -- trumpas, bet ypatingai gražus mūsų iš-ki-liųjų talentų - solistų Danutės Stankaitytės ir Stasio Baro, akompanuojant Alvydai Vasai-čiui, koncertas. Duetai ir solo arijos ir dainos skambėjo ypatingai gražiai, žiūrovą - svečią džiugino ir tai buvo šventinė aki mirka, nes savuosius tuodu ta-lentu jau senokai bebuvome gir-dėje. O kai publika šaukė "bis", solistas Stasys Baras pažada padainuoti, jeigu iš svečių kas LF praturtins šimtine. Ir tai at-sirado, o šimtininkas buvo kaip tik pati aktorė Birutė Briedienė. Svečiai šaukė ir Danutę Stankai-tytę bisui, o po jos dainų dar ke-letas su šimtinėmis atskubėjo. Pažymėtina, kad visi trys meni-ninkai šį koncertą, tikriaus sa-kan už šį koncertą priklausan-tį honorarą, paaukojo taip pat LF. Ir tai priklauso jiems tik-rai nuoširdus ačiū už tokią ver-tingą, kultūrinę dovana.

J. Janušaitis

Kiek sunkiau ir kebliau komi-teto pirmininkui sekėsi su naujų narių pristatymu. Tai jau buvo po šaunios vakarienos, po išgerto šampano. Vėlyva valandėlė. Sa-lėje nė pokalbiam ir kalbėtojo balsas sunkiai besisiekiė salės gilumą. Tokios ceremonijos at-likimos dar prieš prasidedant gerajai nuotakai. Naujiesiems nariams valdybos pirmininkas dr. Valaitis gerles po LF ženkle-ll.

Ypatingai geras žodis buvo dr. J. Valaičio. Jis teištare tiksliai: Dėkui visiems ir iki pasimatymo kitą kartą. Tuo oficialioji dešimtmečio baltas programa, atrodo, ir baigėsi. O vėliau sma-giai poros sukosi šokių sukūriuose, puikiai Ažuolo Stelmoko or-kestrui grojant. Šokių metu dar segė damoms rožės prie krti-nės ir tai buvo šokamas rožių valsas. Ponios vykdė loteriją. Vis juk centas į bendrą aruo-dą. O vis dėl to kneta nesumi-nėjus keletos ryškų darbinin-ky, kurių vardus minė ir pirmi-ninkas Rėklaitis, Tai Stasys Ba-ras, Birutė Briedienė, Dr. Du-binskis, M. Greblionienė, B. ir E. Masiokai, Dr. J. Monstavi-čienė, Zuzana Pupienė, vyriausioji šeimininkė Nijolė Vengrie-nė ir visa eilė kitų, kurie nusi-pelno padėkos.

Žodžiu, dešimtmetis atžymė-tas Gerai. Chicago, pažymėti-na, pasitėpė. Iš skirtos 279, 000 dol. kvotos, jau sudėjo arti 260.000 dol. Nebadaug teliko, kad kvota būtų išpildyta. Tik dar truputį pasitėpti tereikia. Bet svarbiausia, pradėdant antrą de-šimtmetį, tik mažo ryžto. Visi po šimtine ir lietuviams garbė. Turime milijoną. O iš jo nauda didelė. Ir kalbėti netenka. Čia ir statau tašką.

PRINTING PRESSMEN

For night shift on Miehle 36 and Harris LXD offset. Must know color and have ability to do quality printing. Union shop with all premiums paid for Blue Cross and Blue Shield for employees and family. Sick and accident insurance. Vacations and holidays paid. Full time plus overtime.

Come to work for a company that hasn't laid off a man in 45 years. KALAMAZOO LABEL COMPANY. 321 W. Ransom St. Kalamazoo, Mich. 49006. Phone 616-381-5820. ask for Mr. Holmes. (88-94)

WANTED EXPERIENCED MACHINISTS

Must be able to work from blue prints and close tolerance.

Hydraulic valve assemblers with honing experience. Work in winter & summer sports area. Steady work & working conditions.

OLMSTED PRODUCTS CO. Aero Park Drive. Traverse City, Mich. 616-946-2450. (84-87)

HORIZONTAL BORING MILL OPERATORS

WITH JOB SHOP EXPERIENCE. HIGH HOURLY RATE. SUBSTANTIAL OVERTIME. EXCELLENT FRINGE BENEFITS. ADVANCE MFG. CO. 6800 MADISON AVE. CLEVELAND, OHIO. (88-90)

DIEMAKERS

Immediate opening for Diemakers with experience on medium to large automotive and appliance dies. High hourly rate with substantial overtime. Excellent fringe benefits. ADVANCE MFG. CO. 6800 MADISON AVE. CLEVELAND, OHIO. (88-90)

KELLER OPERATOR

JOB SHOP EXPERIENCE. HIGH HOURLY RATE. PLENTY OF OVERTIME. EXCELLENT FRINGE BENEFITS. ADVANCE MFG. CO. 6800 MADISON AVE. CLEVELAND, OHIO. (88-90)

M. Biržiška...

(Atkelta iš 3 psl.)

stojo vykdyti vokiečių okupacines valdžios lietuviams nepalankius išakymus ir potvarkius. Jų tarpe buvo tokių, kurie tiesiogiai lietuvi universitetui, bet kurie niekur toliau jo stalciaus nenuėjo.

(Bus daugiau)

Balfo seimo, įvykusio Detroite, dalyviai.

J. Vaičiūno ir L. Kulikausko nuotrauka

BALFO XVI SEIMAS DETROITE

Spalio 28 d. į Lietuvos Namus rinkosi Amerikos lietuvių Balfo darbotojai: centro valdybos nariai, direktoriai ir skyrių delegatai į Balfo XVI seimą.

10 val. pradėdamas iškilmingas posėdis. Atidaro ir žodį taria seimo rengimo ir 76 skyriaus pirmininkas Kazys Ražauskas. Invokaciją sukalba kun. Alfonsas Babonas. Amerikos himną sugieda sol. Dana Petronienė, o Lietuvos himną sol. D. Petronienė vadovaujant sugieda visi. Akompanuoja Regina Šližytė. Sugiedojus himnus žodį tarė Balfo centro valdybos pirmininkas Vaclovas Martinkus. Savo žodyje iškėlė Balfą ir jo atliekamą darbą dėl vargšo lietuvių pasaulyje. Balfas yra pasididžiavimas ne tik lietuvių Amerikoje, bet ir kitų tautų tarpe. Aukotis ir dirbti dėl tų, kurie yra reikalingi pagalbos...

Seimui praversti į prezidiumą pakviečia: Juozą Luką, Elžbietą Paurazienę ir Edvardą Skališį pirmininkais ir Vitą Balaišytę, Janiną Gerdvilienę sekretorėmis. Spauda seime atstovauja: Valerijonas Šimkus Laisvąją Lietuvą, Vladas Selenis Draugą, Antanas Sukauskas Naujienas ir Antanas Grinius Dirvą. Raštu ir telegramomis seimą sveikino ištisa eilė asmenų.

Atsistojimu ir tylos minute buvo pagerbti mirusieji Balfo darbotojai. Sudarytos komisijos ir į jas pakviesti atstovai: mandatų — Pranas Zailskus, Kazys Cikota ir Vladas Staškus, nominacijų — Kostas Bružas, Justinas Gižauskas, Jurgis Mikaila, Vincas Tamošiūnas ir Elena Skališienė. Rezoliucijų: Kostas Januška, Ona Zailskienė, Vincas Akelaitis, Adolfas Damušis ir Vytautas Kasniūnas.

Sudarius komisijas, sekė Balfo veiklos pranešimai. Juos perskaitė Centro valdybos pirmininkas kun. Vaclovas Martinkus, išdėtininkas dr. Antanas Skerys, vicepirmininkė dr. Elena Armanienė, generalinis sekretorius Albinas Dzirvonas.

Revizijos komisijos aktą perskaitė Vytautas Vaitekūnas. Taip pat pranešimą padarė ir Balfo direktorių tarybos pirmininkė Marija Rudienė, ir Balfo Namų apžiūrėjimo — Adolfas Baliūnas.

Diskusijos dėl pranešimų buvo ilgos ir karštos ir tęsėsi apie porą valandų. Labai karštos ir tiesiog skandalingos diskusijos ėjo kai buvo gvildenamas Balfo Centro būveinės klausimas. Vieni įrodinėjo, kad Balfo esamas Brooklynne namas yra geras ir iš ten Balfo niekur nekelti, o kiti siūlė ir įrodinėjo, kad jam geriausia ir patogiausia vieta yra Chicago. Šis klausimas

buvo perduotas balsavimui ir seimo delegatai pasisakė taip: Pasilikti Brooklynne 25. Perkelti į Chicago 42. Tokiu būdu šis klausimas išspręstas ir Balfo Centras laike 6 mėnesių iš Brooklynne bus perkeltas į Chicago.

Seimas išrinko 32 Balfo direktorius: dr. Elena Armanienė, Stasys Astrauskas, Vita Balaišytė, Adolfas Baliūnas, kun. Antanas Batriūnas, Dalia Bobelienė, Steponas Bredes, Frank Bronskis, Emilija Čekienė, Kostas Čepaitis, Aldona Daukienė, Stasys Dzikas Albinas Ozirvonas, Kazys Gaizutis, Janina Gerdvilienė, Kostas Januška, Jonas Jasaitis, Vytautas Kasniūnas, Juozas Lukas, Juozas Mackevičius, kun. Vaclovas Martinkus, Elžbietą Paurazienę, Vladas Pažiūra, Marija Rudienė, Vladas Selenis, Feliksas Sereičikas, Edvardas Skališius, dr. Antanas Skerys, Bronė Spudienė, kun. Ansas Trakis, Aleksandras ir Ona Zailskienė.

Revizijos komisijon išrinkti: Martynas Stonys, Jonas Švedas ir Vytautas Žilinskas. Paruoštos ir priimtos atitinkamos rezoliucijos ir padaryti kai kurie Balfo įstatuose pakeitimai. Bet jie dar bus galutinai sutvarkyti ir tik tada paskelbti.

Išrinkti Balfo direktoriai po vakariinės banketo metu susirinko posėdžio ir pasiskirstė pareigomis:

Balfo direktorių tarybos

Marija Rudienė, naujoji Balfo cv pirmininkė.

K. Čikoto nuotrauka

pirmininkas kun. Vaclovas Martinkus, Balfo Centro Valdybos pirm. Marija Rudienė, vicepirmininkai dr. Elena Armanienė, Dalia Bobelienė, kun. Ansas Trakis, dr. Domas Jasaitis (dr. E. Armanienė atsisakius vicepirm. pakviesta A. Daukienė. Red.), Generalinis sekretorius Albinas Dzirvonas, prot. sekr. Vita Balaišytė ir išdėtininkas Kostas Čepaitis.

Spaudos Komisija: Emilija Čekienė, Ona Zailskienė, Juozas Lukas, Vladas Selenis, Vytautas Kasniūnas.

Sekmadienį, spalio 29 d., 10:30 val. šv. Antano bažnyčioje Balfo seimas užbaigtas pamaldomis, kurias atlikė Balfo direktorių tarybos pirmininkas kun. Vaclovas Martinkus, dalyvaujant seimo atstovams.

A. Grinius

ĮDOMI BR. KVIKLIO PASKAITA

Draugo redaktorių Bronius Kviklys skaito paskaitą ALTS-gos Detroito skyriaus susirinkime. K. Sragausko nuotrauka

ALTS-gos Detroito skyriaus pirmininkas Jonas Švoba spalio 29 d. Lietuvių Namuose pristatė Bronių Kvikių paskaitą: -- Okupantas visomis priemonėmis naikina Lietuvą. Jis nori, kad ne tik lietuvis ten išnyktų, bet su juo ir visa Lietuva. Skyrius, supažindinimui lietuvių su rusų vykdoma rusifikacija Lietuvoje, pasikvietė šios srities specialistą Draugo redaktorių Bronių Kvikių, kuris pasakos apie tą rusifikaciją.

Poetė Marija Sims prelegentą papuošė prisegdama jam tautinių spalvų rožytę.

Bronius Kviklys pradėdamas savo paskaitą apibūdino rusų tautą, kuri, jo pasakymu, pradžioje buvo visai maža, bet labai veržli. Ji savo veržlumu užgrobė daug tautų. Ji 1613 metais pra-

dėjo veržtis į Sibirą, 1783 metais į Kaukazą ir 1795 metais į Aitiatęko ir Lietuva su Lenkija. Ir šandieną ji jau turi užgrobusi 122 tautas su 240 milijonų gyventojų, iš kurių tik 53% yra rusai, o visk kiti 47% yra kitų tautų. Caro laikais buvo reikalaujama kalbėti rusiškai ir brukama pro voslavų tikyba, o per ją rusinama Lietuvių tauta. Po 1831 m. ir 1863 m. sukilimo Lietuvoje buvo uždarytos mokyklos ir vienuolynai. Jei Lietuva nebūtų atsikovo- jusi Nepriklausomybę ir nebūtų pagyvenusi nors tą trumpą laiką kaip laisva ir nepriklausoma valstybė, gal ir mes nebūtume atsiradę šiame krašte.

1940 m. rusams okupavus Lietuvą, vėl buvo griebtasi tos pačios caristinės Rusijos taktikos ir pradėta rusinti Lietuvą, Carai rusino Lietuvą brukdami jai provoslavizmą, o dabar jie daro brukdami jai komunizmą. Tikslas vienas ir tas pats, išnaikinti vietos gyventojus, Juos išstremti ir jų vieton atvežti rusus. Pakeisti vietovardžius, Ką jie jau ir padarė Mažojoje Lietuvoje. Nors Lietuva ir turi šokią tokią savovyriaušybę, bet vyriausias jos vadovas yra rusas Kozaras, kuris sėdi Vilniuje ir valdo visą Lietuvą.

Šiuo laiku Lietuvoje yra 25 ministerijos ir iš jų net 20 priklauso Maskvai ir tik 5 tvarkosi savistoviai, bet ir jos turi klausyti didžiojo brolio.

Prelegentas labai ryškiai ir net procentais nurodė jau dabar esančius ne tik Lietuvoje, bet ir Estijoje bei Latvijoje rusus.

Rusai į Lietuvą skverbiasi įvairiais būdais. Lietuvoje statomi įvairūs fabrikai ir į juos gabenami rusai-specialistai. Atitarnavę Lietuvos vyrai rusų armijoje dažnai veda rusaites ir pasilieka Rusijoje gyventi. Steigiant Lietuvoje kolchozus, buvo atgabenta ir Lietuvoje apsigyveno, kaip kolchozų specialistai, net 10,000 rusų. Šandieną Vilnius ir Klaipėda jau atrodo rusiški miestai, nors Vilniuje dar yra 42,8% lietuvių ir tik 24,5% rusų. Šiuo metu lietuviškiausias miestas yra Kaunas, Jame dar gyvena 83,4% lietuvių ir tik 10,5% rusų. Rusinimo atžvilgiu Latvija pirmąja. Joje jau yra 30% rusų, kai tuo tarpu Lietuvoje tik 18,7%.

Rusai eina prie to, kad visas tautybes suldytų į vieną valstybę. Jų nuomone yra garbė įsilieti į rusų tautą. Tautos suldytinti jie buvo užplanavę 25 metus, vėliau terminą pratęsė 50 metų, bet ir tai jiems dar nepasisekė tautų suldytinti. Dabar jau tautos suldytinti terminas nustatytas. Tačiau jie jau sunaikino Krimo totorius ir Volgos vokiečius.

Lietuviai nors ir komunistų valdomi ir patys daugumoje būdami komunistai, bet dar yra patriotai ir kiek gali dirba Lietuvai. Atstatė Trakų pilį, neleidžiant daugiau pilių atstatyti jie jas restauruoja ir gražina.

Negaunant leidimo statyti naujoms mokykloms, jie išsirūpina leidimą prie mokyklų pastatyti priestatą. Ir kartais tas priestatas būda didesnis už pačią mokyklą. Mokyklose, kur tik atsirado daugiau rusų, pradėdama dėstyti rusų kalbą, o kur nėra užtektinai mokinių ten jiems sudaromi atskiri skyriai. Šiuo metu ūtenoje veikia trys gimnazijos ir iš jų viena rusų kalba. Vadovėliai leidžiami dažniausiai rusų kalba ir dėl visako ant viršelio jo pavadinimą užrašo lietuvių kalba.

Bažnyčios naikinamos ir paverčiamos muziejais. Į kunigų seminariją leidžia priimti tikletą studentų, o išventinti ir kunigus nedaugiau kaip 5-6 klierikus per metus. Tuo tarpu Lietuvoje kas met miršta apie 30 kunigų. Seniai eina į bažnyčią ir jie nieko

Lietuvos Universiteto auksinės sukakties minėjime apie Lietuvos Aukštąsias Mokyklas paskaitą skaito prof. Jonas Puzinas, Dešinėje sėdi: prof. dr. Pranas Jusaitis, K. Sragausko nuotrauka

DETROITE PAMINĖTA LIETUVOS UNIVERSITETO SUKAKTIS

Detroito Lietuvių Kultūros Klubo suruoštas Lietuvos Universiteto 50 metų sukakties paminėjimas spalio 15 d. buvo sklandus ir įspūdingas.

10:30 šv. Antano parapijos bažnyčioje kun. Kazimieras Simaitis atlikė šv. Mišias už mirusius universiteto profesorius, dekanus, lektorius ir studentus ir savo pamokslė apibūdino Lietuvos universitetą ir jo reikšmę Lietuvai, Mišiose dalyvavo 9 organizacijos su vėliavomis, atvykė į minėjimą iš tolimųjų vietų svečiai ir parapijiečiai.

12:30 val. Lietuvių Namuose turėjome šio minėjimo antrąją dalį: akademią, koncertą ir pietus.

Akademią atidarė ir atidaromąjį žodį tarė klubo pirmininkas Antanas Musteikis ir programai praversti pakvietė mokytoją baigusią Lietuvos Universitete humanitarinį fakultetą, Stefą Kaulienę.

Uždangai pasikėlus, garbės prezidiumas jau sėdėjo prie sta-

lo ir už jo stovėjo išrinktos organizacijų vėliavos, Prezidiumo stalas buvo apdengtas gražiomis, lietuviškais raštais išsuktomis staltiesėmis. Ant jo, viduryje, buvo padėta didelė tautinių spalvų gėlių puokštė, stovėjo knyga "Lietuvos Universitetas" ir dvi vėliavėlės: Amerikos ir Lietuvos.

Programos vedėja Stefa Kaulienė pristatė garbės prezidiumo narius: buv. Lietuvos ministrą pirmininką gen. Joną Černių, Lietuvos Profesorių Djos pirmininką prof. Stasį Dirmantą, prof. dr. Praną Jucaitį, prof. Joną Puziną, dr. Stasį Jankauską, dr. Adolfą Damušį, PLB Švietimo Tarybos pirmininką Antaną Rinknų, dr. Juozą Meškauską, šv. Antano parapijos kleboną kun. Kazimierą Simaitį, Liudą Rugienę, Jadvygą Damušienę, Robertą Selenį ir Arūną Vaitekaitį.

Kristina ir Regina Butkūnaitės garbės prezidiumo nariams prisegė tautinio kaspinio rožytes.

Kun. K. Simaitis sukalbėjus invokaciją ir atsistojimu pagerbti mirusieji profesoriai, dekanai, lektoriai ir studentai. Sugiedamas Studentų himnas, po to žodį tarė PLB Švietimo Tarybos pirmininkas Antanas Rinkūnas.

Lietuvos Universiteto 50 metų sukakties proga paskaitą skaitė prof. Jonas Puzinas. Jis savo paskaitoje lietė ne tik Lietuvos mokyklas ir universitetą, bet labai daug žinių suteikė ir apie kitų valstybių mokyklas ir universitetus, kur daugiausia lietuvių studijavo, kaip kad Krokuvos, Karaliaučiaus ir kitur. Labai idomu profesoriaus paskaitoje buvo išgirsti, kad seniau Lietuvos didikų vaikais į tuos universitetus studijuoti vykdavo su daugybe palydovų ir tarnų.

Prof. Stasys Dirmantas savo žodyje pagyrė LB ir Detroito Kultūros klubą už jų gražią mintį ir pastangas suruošti Lietuvos universiteto paminėjimą. Prof. Stasys Dirmantas savo žodyje sakė: prieš porą metų, čia pas mus ir Lietuvoje buvo labai minimos gimnazijų sukaktys. Tik Karo Mokykla ir Lietuvos Universitetas buvo užmiršti. Prof. Stasys Dirmantas Detroito Kultūros klubo pirmininkui Antanui Musteikui.

(Nukelta į 6 psl.)

Lietuvos Universiteto minėjime labai gražiai talkininkavusi Korpi Neo-Lithuania filiterė, bibliotekininkė Audronė Vaitiekaitė.

K. Sragausko nuotrauka

Susirinkimo dalyviai klausosi Br. Kvikių paskaitos apie rusinimo politiką Lietuvoje.

J. Gaizūčio nuotrauka

Lietuviškų vestuvių fragmentas. Tėvai pasitinka jaunosius su duona ir druska. Su šiuo pastatymu Chicagos tautinių šokių grupės GRANDIES šokėjai atvažiuoja į Clevelandą. Grupės vadovė Irena Smie liauskienė.

ANNSAMBLIS "GRANDIS" ATVYKSTA Į CLEVELANDĄ

Gausi Chicagos lietuvių jaunimo grupė (apie 50 asmenų), susibūrusi po "Grandies" vėliava ir vadovaujama savo nepailstančios ir labai kūrybingos vadovės Irenos Smieliausienės, LB Clevelando Apylinkės valdybos pakviesta š. m. lapkričio mėn. 18 d. Naujosios parapijos salėje parodys būdingesnius lietuviškų vestuvių fragmentus. Tam "Grandis" naudoja dainą, šokį ir vaidybą. Viena š. m. "Draugo" numeryje radau šitokią "Grandies" įvertinimą:

"Siemet Chicagos "Grandis" savo tradiciniame vakare iš tautinių šokių grupės virto lietuviškas gražias tradicijas, — šokius, dainas, papročius apimančiu ansambliu". Atrodo, kad lietuviškos vestuvės yra savo rūšies liaudies opera su solistais, choru, statistais, muzikantais ir kitokiais operose sutinkamais elementais.

Štai, pavyzdžiui, vienas iš tokių fragmentų:

"Pasvarstyk, ante!" — kankliuoja prieš sceną susėdęs mergaičių būrys, o jaunoji dalinasi su draugėmis savo svajonėmis apie jos laukiantį pilną meilės gyvenimą. Mergaitės kuždasi, puošia gėlėmis kėdes ir dainuoja "Pas močiutę augau". Liūdnai nuskamba jauno-

sios motinos daina, apgalvestaujančių tėvų namus apleidžiančių dukterį: "Nuims vainikėlį, uždės nuometėlį — sunkumėlių ant galvelės".

Toji vestuvinė opera bus seniesiems kaip gražus ir mielas praeities dienų prisiminimas, o jauniems — kaip naujas, dar nematytas ir nelabai pažintas mūsų tautinės kultūros, papročių ir grožio pademonstravimas. Tokiu būdu senuosius "Grandis" nuneš į Lietuvą, o jauniems žiūrovams tą Lietuvą atneš...

"Grandis" yra gana senas ansamblis. Išsivystė ji iš 1953 m. suorganizuoto skautų ir skaučių tautinių šokių ansamblio. Šiuo metu "Grandyje" yra ne tik skautų, bet ir kitų organizacijų narių, daugumoje gimnazistų, bet yra nemaža ir studentų. Be vadovės p. I. Smieliausienės meno vadovų kolektyvas yra Grandies dainų mokytoja solistė Audronė Simonaitytė, režisoriaus — aktorius Juozas Valentinas.

Per 20 savo gyvavimo metų "Grandis" yra davusi 140 koncertų. Sėkmingos gastrolės ne tik savajai bet ir kitataučių publikai įvyko

Rockforde, Grand Rapids, East Louis, Milwaukee, Kenosha, Beverly Shores, Evanston, Geneva, Montrealyje EXPO 67 ir mieste, Toronte, St. Catharines ir kitur. Žinoma, kad ir visose tautinių šokių šventėse dalyvavo.

Jie atvyksta. Daug krykštujančios jaunatvės džiaugsmo, daug nuovargio nebejančio judrumo ir energijos, daug tyro lietuviško grožio atveža jie mums.

(pk)

Rūta Jokūbaitytė ir Ričardas Kunevičius spalio 28 d. susituoję Clevelande, piauna vestuvinį tortą. V. Bacevičiaus nuotrauka

Jaunavedžiai Rūta Jokūbaitytė ir Ričardas Kunevičius su tėvais, iš kairės: V. Jokūbaitis, Pranciška Kunevičienė, jaunėji Rūta ir Ričardas Kunevičiai, Aleksas Kunevičius ir Ona Jokūbaitienė. Apie Aleksą Kunevičių praeitą vasarą "The Plain Dealer" rašė išryškinant, kaip žmogus 7 metų laikotarpį darbu ir išradimais gali pasidaryti milijonieriumi. Vestuvės buvo šaunios ir daugeliui liks ilgai atmintyje. V. Bacevičiaus nuotrauka

ISPŪDŽIAI IŠ SLA 57-to SEIMO

"aš pasiilgau stebuklų, vilčių ir dainų".

Ramutė Skučaitė

Stoviu aerodrome ir šypsau. Tėvelis perduoda manė dr. Biežio globon. Kišenėje kuopos mandatas. Lėktuvas laukia -- aš keliauju į Miami Beach, Floridą, į Susivienijimo Lietuvių Amerikos 85-ųjų metų jubiliejinį seimą.

Lėktuve nenusėdžiu. Nosim trinu stiklą, nors matyti tik debesys. Tačiau tai ne Chicagos debesys -- ne, ne, šitie debesys nepažįstami, svetimi, todėl ir įdomūs. Po kelių valandų išnyram iš debesų ir atsiveria nepaprastai vaizdas -- visur žalia, vešlu, didžiuliai vandens plotai. Tai Čia Florida, mastau, Gražu.

Nusileidus lėktuvui, bevažiudama į viešbutį išplėstom akim dairaus aplink: žitėk, Čia tikrai auga palmės, ne tik ant paveikslų nupaišytos. Vienos, senelės, storais pilkais kamienais, aukštos, tik pačiose viršūnėse žaliuoja kuokštas lapų; o kitos dar visai jaunutės, rudais kamienais, plačiai išsišakojusios, tarsi sakančios -- štai, anos stiebiasi į aukštį, o mes mat į plotį! O, gėlės, gėlės! Degančios, raudonos, glaudžiasi prie baltutėlių namų sienų, ar štai, netoli kelio užgrobios visą plotą žemės saulėje šildosi, net akys raibsta.

Viešbutis didelis. Prieangy pastatyta lenta su užrašu "Welcome Lithuanian Alliance of America". Reiškia, esam laukiami. Malonu. Jau vienur, kitur matyti grupelės besišnekučiuojančių lietuvių. Pasijuntų gana neįaukiai -- visi matyt vienas kitą

gerai pažįsta. Bet neilgam lieku viena. Tuojau savo globon mane pasiima chicagiškiai -- dr. ir po nia Biežiai, p. ir p. Kalvaičiai ir nusiveda mane pasikalbėti su prezidentu Dargiu. Aš kone žado netenku -- juk tai visdėlio dylė garbė, kurios žinau, kad nenusipelniau. Kol nueinam iki jo kambario, mano vaizduotėje ponas Dargis išauga dešimties metrų aukščio ir tampa išdidžiu ir nepasiekiamu. Drebu. Pasi-beldus durysna, balsas pakviečia -- prašom vidun. Užsimerkiu, sutelkiu jėgas ir įsiritu kambarin. Priena prie manęs besišypsas, neaukštas vyras, apkabina, pabučiuoja į skruostą, pasodina, pavaišina, ir man pamažėli praeina baimė -- gi tai pats prezidentas Dargis. Darbštus žmogus -- jam net ir Čia nėra atostogų. Ant stalo popierių krūva ir jis, besiklausydamas kitų, draugišką žodelį karts nuo karto įterpdamas ar kokį anekdotą papasakodamas, vis ką tai rašo, vis dirba. Vėliau mudu išsikabam ir aš miegot einu puikiame dpe, tokį nepaprastą įspūdį padarė man šis šiltas mielaširdis, nuoširdus žmogus.

Kitą dieną, pasimaudžius vandenyne, išdėstau savo mintis apie SLA popieriuje. Noriu viską išsakyti aiškiai -- kur matau problemas, kokie man kyla klausimai. Taip pat noriu pateikti keletą sumanymų, galimų sprendimo metodų. Visą pristatau iš jaunimo taško, nes žinau, kad pati negaliu kitaip šios organizacijos įvertinti.

Visi atvažiavę į seimą už mane gerokai vyresni. Iš kuopų atstovų aš pati jauniausia. Taipgi žinau, kad beveik visi Čia susirinkę anglų kalbą valdo lygiai gerai kaip ir lietuvių. Todėl su šiočia tokia baimė širdyje laukiu seimo atidarymo. Bijau, kad seimo eiga vyks angliškai.

Iškilmingas atidarymas. Nuaids Lietuvos ir Amerikos himnai. Prezidentas Dargis pasako atidarymo kalbą ir praneša, kad tolimesnė seimo eiga taip pat vyks lietuviškai. Aš matau, kad ir vėl mano baimė buvo nepagrįsta.

ta. Sėdžiu, klausaus ir džiaugiuos -- kiekvienas atstovas kalba grynai, gražiai lietuvių kalba, o juk daugelis, ačiū Dievui, Amerikoje praleido daugiau negu pusę savo amželio. Keli garbingi senukai jau sunkiai bėpaeina, bet ir tai tardami kuopų atstovams savo žodelius, kreipiasi į visus tikrai lietuviškai. (Ir Čia man atelina į galvą skaudus kontrastas -- II Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresas, kuriame jaunimas nesugebėjo susikalbėti lietuviškai -- gėda visiems mums kurie dar ir trečdalis savo amžiaus neišgyvenę, jau nebe mokame savo gimtosios kalbos.)

Seimas ir toliau sklandžiai vyko. Jaunimas savo žodį tarė, vyresnieji atydziai iš klausė, savo nuomonę pasakė, rimtai ir draugiškai pasikalbėjo ir viens kitam talką pažadėjo. Šeiminkai, Miami Beach ir kiti Floridos lietuviai, nusivežė į svečius į lietuvių Klubą ir tikrai šeimyniškai pavaišino. O per banketą ir pasėdėti visi pašoko ir padainuot padainavo.

Nuo pradžios iki pabaigos SLA seimo, sekė staigmena po staigmenos. Šios organizacijos atstovai, jos šalpa ir talka lietuviams ir lietuviškoms organizacijoms, parengimams, ir aukštąjį mokslą siekiantiems studentams, jos mielė Lietuvai, lietuviškam žodžiui ir kultūrai, nuostabino mane ir paveikė labai, labai stipriai. Šitokio įspūdžio nepadarė man jokia kita lietuvių organizacija. Džiaugiuosi ir didžiuojuosi būdama SLA narė. Čia radau ir stebuklus ir vilčių ir dainas.

Eglė Juodvalkytė

Skaitykit ir platinkit DIRVĄ

MACHINIST (PROTOTYPE)

Openings for qualified machinists. Must be able to make own set-ups for machining automotive prototypes. Must be versatile shop man and be able to operate all machine shop equipment. Interesting work in auto safety field. Afternoon shift with overtime.

AUTOMOTIVE PRODUCTS DIV. Allied Chemical Corp. 322 Cass Ave., Mt. Clemens, Mich. An Equal Opportunity Employer (88-89)

JOURNEYMAN

PIPE FITTER — PLUMBER

EMPLOYMENT OFFICE OPEN

MONDAY THRU FRIDAY

8:30 A. M. TO 4:00 P. M.

APPLY

CHRYSLER CORPORATION

CHEMICAL DIVISION

5437 W. Jefferson

Trenton, Mich.

An Equal Opportunity Employer

(83-89)

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAZEIKA & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYS MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO

2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS

1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYCIOS

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ —

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKE — ĮSITIKINSITE.

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

DAILĖS IR GINTARO DIRBINIŲ PARODA

Lietuvių Dienų proga š. m. lapkričio 19 d., sekmadienį, Nauj. parapijos didžioje salėje LB Clevelando apylinkė ruošia didžiulę Clevelande ir apylinkėse gyvenančių menininkų darbų parodą. Numatoma išstatyti ir keletą kūrinių, sukurtų Lietuvoje gyvenančių menininkų. Bus išstatyta tapybos, grafikos, skulptūros ir tautodailės kūriniai.

Lygiagrečiai su dailės paroda vyks ir gintaro, medžio bei kitokių dailės dirbinių paroda, kurioje savo eksponatus pasižadėjo išstatyti nemažas skaičius asmenų. Bus progos pasižiūrėti mūsų lietuviškojo meno kūrinius, o kai ką galėsime įsigyti savo namams papuošti.

Bendrais parodos reikalais rūpinasi bendruomenės parengimų vadovas Br. Gražulis (tel. 741-1782). Jam talkininkauti pakviesti A. Karsokas (531-9131), T. Neimanaitė (391-7588), Vl. Bacevičius (681-6509) ir eilė kitų asmenų.

Asmenys, kurie būtų suinteresuoti šios parodos rengimu bei joje dalyvavimu, prašomi kreiptis į aukščiau minėtus parodos rengėjus.

Paroda bus atidaryta nuo 11 val. iki 6 val. vak. (pk)

• **Dr. K. Pautienis**, Clevelando kar. A. Juozapavičiaus šaulių kuopos pirmininkas, už talkininkavimą šauliams spausdinant šaulių veiklos aprašymus, atsiuntė Dirvai paremti 15 dol. Už paramą nuoširdžiai dėkojame.

• **Dail. Nijolės Vėdegys-Palubinskienės** grafikos darbų paroda vyks nuo lapkričio 6 iki 20 d. Union Art Gallery, Columbus, Ohio.

N. Palubinskienė Clevelande nuolatiniui su savo darbais dalyvauja Artists Cooperative Art Gallery parodose, 12210 Woodland Ave.

**JOURNEYMAN
MOLD MAKER**
Or equivalent with leadership qualities. Must be able to handle all repair of new and used plastic injection mold.
Top area wages and benefits.
Apply in person.
NAPCO PLASTIC
600 Filmore, Napoleon, Ohio
419-592-4055
(8490)

VYRIAUSIOJO LIETUVOS IŠLAISVINIMO KOMITETO SEIMO IŠKILMINGA VAKARIENĖ

**ĮVYKS LAPKRIČIO 25 D., ŠEŠTADIENI, 7:30 VAL. VAK.,
CLEVELANDE, ŠV. JURGIO PARAPIJOS SALĖJE**

Vakarieneje dalyvaus adv. Zigmas ir dr. Danutė Butkai. Meninę programą išpildys Clevelando jaunieji menininkai. Vietas rezervuoti ir bilietus įsigyti galima per Pr. Razgaitį, tel. 442-9321.

Visi Clevelando lietuviai maloniai kviečiami vakarieneje dalyvauti.

SEIMUI RENGTI KOMITETAS

VYRIAUSIOJO LIETUVOS IŠLAISVINIMO KOMITETO 1972 METŲ SEIMO SESIJA DARBOTVARKĖ

Pirmas posėdis — lapkričio 25 d., 10 val. ryto:

1. Seimui ruošti komiteto pirmininko Jono Daugėlos žodis,
2. Malda,
3. Seimą pradeda dr. J. K. Valiūnas, Vliko Pirmininkas,
4. Seimą sveikina Clevelando Miesto Burmistras,
5. Prezidiumo sudarymas,
6. Komisijų (mandatų, nutarimų, kt.) sudarymas,
7. Sveikinimai,
8. Tarptautiniai įvykiai ir Lietuva — dr. Stasys Bačkis, Lietuvos Pasiuntinybės Washingtone patarėjas (paskaita).

(Paklausimai, diskusijos).

Antras posėdis — 2 val. po pietų:

9. Vliko Tarybos pranešimas — dr. Antanas Škėrys, Pirmininkas,
10. Vliko Valdybos pranešimas — Jurgis Valaitis, Vliko Finansų Tvarkytojas,
11. Tautos Fondo Valdybos pranešimas — prel. Jonas Balkūnas, Pirmininkas,
12. Kanados Tautos Fondo atstovybės pranešimas — Augustas Kuolas, Pirmininkas, (Paklausimai, diskusijos).
13. Vlikas ir visuomenė — prof. dr. Jonas Genys (paskaita).

7:30 val. vakaro vakariene-koncertas

Lapkričio 26 dieną:

Pamaldos 9 val. ryto
VLIKO TARYBOS POSĖDIS — 10 val. ryto

Trečias Seimo posėdis — 11 val. ryto:

14. Didieji įvykiai pavergtoje Lietuvoje ir mūsų uždaviniai — Stasys Dzikas, Vliko Sekretorius (paskaita), (Paklausimai, diskusijos).
15. Seimo nutarimų priėmimas,
16. Seimą užbaigia — Vliko Pirmininkas.

Seimas vyks: Hollander House viešbutyje: 610 Superior Ave., Cleveland, Ohio 44114, tel. 216-861-4100

KARIUOMENĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS...

(Atkelta iš 1 psl.)

bus ir reikalingas ruošiant koncertus.

Apdovanojus menininkes ir dr. Žm. gėlėmis, į sceną buvo pakviesta šio vakaro mecenatė p. Irena Plechavičienė. Jai švenčiant deimantinį amžiausio jubiliejų, visi šventės dalyviai sugiedojo "Ilgiausių Metų". Prkalbų nesakyt, bet visi jutome nuoširdų dėkingumą ir pagarbą solenizantei.

Šventės minėjimas užbaigtas pobūviu ir vaišėmis, kurias suruošė p. Urbonavičienė su talkininkėmis.

Visi pripažino, kad tai buvo vienas įspūdingiausių ir geriausiai nusisekusių Lietuvos kariuomenės šventės minėjimų Clevelande. Prie to prisidėjo: L.V.S. Ramovės valdybos ir Liet. Bendr. Clevelando Apylinkės Valdybos suderintos pastangos ir veikla ir dosnioji mecenatė.

Per tą visą šaunų vakarą negalėjau nusikratyti griaudumu ir gailėsčio jausmu tiems mūsų tėvynainiams, kurie dėl jiems vieniems nežinomų priežasčių negalėjo pasidžiaugti tokia gera ir aukšto klasės šventės minėjimo programa. Sekmadienį, lapkričio 5 d. Šv. Jurgio bažnyčioje buvo atnašaujamos šv. Mišios už žuvusius Lietuvos karių. Kun. V. Balčiūnas pasakė specialų tai progai pamokslą.

Čiurlionio ansamblio choras diriguojamas muz. Alf. Mikuskio giedojo lietuviškas giesmes, taip prasmingas, taip gražias, taip užširdies griebiančias, kad ne vienam ir ašaros, senų laikų prisiminimų ir giesmių sukeltos, teko nuo akių šluostyti. Ach, tas mūsų Čiurlionis! ... Skurdu ir nyku būtų be jo... (pk)

• **LB Ohio Apygardos** suvažiavimas įvyksta š. m. gruodžio mėn. 10 d., 12 val. Naujos parapijos salėje, Neff Rd., Clevelande.

LB Apylinkės, priklausančios Ohio Apygardai, prašoma dalyvauti ir atsiųsti atstovus.

Suvažiavimo darbotvarkė: Apyg. valdybos pranešimai; Revizijos komisijos pranešimas; Apylinkių pirmininkų pranešimai bei pareidavimai; Diskusijos dėl pranešimų; Apyg. valdybos bei revizijos komisijos rinkimai; Klausimai bei sumanymai.

Kviečiama ir visuomenė šiame suvažiavime dalyvauti.

• Gyvybės, sveikatos ir pensijų draudimo, o taip pat akcijų — investavimo (mutual funds) reikalais kreipkitės į V. Giedraitį, tel. 944-6835.

• **Apdraudus** reikalais geriausius patarnavimus gaukite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

• **Perkant ar parduodant namus**, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31601 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

HOUSE FOR SALE

Large brick home, 3 bedrooms and 2 bathrooms on Kildeer Ave. Tel. 531-2527. (86-87)

HOUSE FOR SALE

Brick 7-7, 16 years old. Our Lady of Perpetual Help.

**GEO. KNAUS
Real Estate
481-9300**

(88)

**SKILLED OR UNSKILLED
MILL MANUFACTURE
WIRER ROD AND STRIP
STEADY WORK. HIGH PAY
AND GOOD BENEFITS.
Call 489-7211**

(85-89)

SUPERIOR SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

MOKA AUKŠTAS PALŪKANAS UŽ PADĖTUS
INDĖLIUS.

Už paprastus indėlius moka **5%**

Visiems indėliams valdžios apdrauda pakelta iki \$20,000.00.

Teiraukitės bet kuriame SUPERIOR SAVINGS skyriuje dėl taupymo sąlygų ir Jums bus paaiškinta, kokį taupymo būdą pasirinkti, kad gavus didžiausias palūkanas.

SUPERIOR SAVINGS skyriai:

798 EAST 185th STREET
Telephone 481-8552

6712 SUPERIOR AVENUE
Telephone 431-2497

13515 EUCLID AVENUE
At Superior — (Near Rapid)
Telephone 681-8100

CLEVELANDO LIETUVIŲ DIENOS ŠEŠTADIENI, LAPKRIČIO 18 D., 7 VAL. VAK. rengiamas VAKARAS

NAUJOSIOS PARAPIJOS SALĖSE (18022 NEFF ROAD)

Scenoje matysime "LIETUVIŠKAS VESTUVES", kurias atvaizduos Chicagos lietuvių meno ir tautinių šokių Ansamblis "GRANDIS" (atvyksta 50 šokėjų, dainininkų, artistų ir muzikantų).

PO PROGRAMOS — ŠOKIAI IR PASILINKSMINIMAS. GROS GERAS ORKESTRAS.

Kar. Juozapavičiaus Šaulių kuopos moterų sekcija laikys bufetą. Veiks ir baras. Bus loterija ir kitokių įvairių.

Bilietai kainos nuo 2 iki 6 dol. Pensininkams kainos papigintos. Vietas rezervuoti ar bilietus iš anksto nusipirkti galima pas R. Tatarūnienę tel. 531-5924 ir pas Gr. Kudukienę (tel. 486-5865).

SEKMADIENI, LAPKRIČIO 19 D. NUO 11 IKI 6 VAL. VAK.

Naujosios parapijos didžiojoje salėje ruošiamas įdomi

MENO KŪRINIŲ, GINTARO, MEDŽIO IR KITOKIŲ DAILĖS DIRBINIŲ

PARODA

TAM TIKRĄ DALĮ PARODOS EKSPONATŲ LANKYTOJAI GALĖS IŠ JŲ SAVININKŲ NUSIPIRKTI.

ĮĖJIMAS Į PARODĄ LAISVAS.

Rengėjai, LIET. BENDRUOMENĖS CLEVELANDO APYLINKĖS VALDYBA ir talkininkai nuoširdžiai kviečia visus lietuvius, o ypač mūsų jaunuomenę dalyvauti šeštadienio vakare ir parodoje.

DELLA E. JAKUBS & SON

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAĮ VĖŠINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės valandoje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Š. M. LAPKRIČIO 18 D., 7:30 V. V.

A. L. TAUTINĖS S-GOS NAMUOSE

484 EAST 4TH ST., SO. BOSTONE

RUOŠIAMAS

SPAUDOS VAKARAS.

Programoj aktorius VITALIS ŽUKAUSKAS iš New Yorko su savo naujausia kūryba.

Vakarui vadovauja rašytojas STASYS SANTVARAS.

Parengimo pelnas skiriamas DIRVAI paremti. Prašome iš anksto užsisakyti stalus pas A. Griauzdę tel. 269-0365 ar Juozą Dačį tel. 288-9066.

IŠPLAUKĖ ATOSTOGŲ

Lapkričio 6 dieną laivu SS Rotterdam iš New Jersey būrelis lietuvių išplaukė į West Indies salas keltai savaičių. Keliauja Albinas ir Ieva Trečiokai, S. Stelmokienė, Butkienė, Stanulienė, Marijonas Katilienė, Marianna Katiliūtė, Elia Katilienė, Agnes Katilienė ir Alice Koehler. Linkim jiems geros kelionės ir laimingai sugrįžti.

• **Blue Water Manor**, Diamond Point, N. Y. savininkai p. Sliviniai, per p. Helen Shukis, vasarvietės direktore, atsiuntė Dirvai paremti 100 dol. Ponams Sliviams ir poniai Helen Shukis už paramą nuoširdžiai dėkojame.

• **Dr. L. Kriaučeliūnas**, nuoširdus tautinės spaudos rėmėjas, atsiliepdamas į Dirvos prašymą, atsiuntė Dirvai paremti 50 dol. Už auką nuoširdžiai dėkojame.

• **Korp! Neo-Lithuania Filisterių Sąjunga** New Yorke per fil. J. Mauruką, Korporacijos 50 metų sukakties proga, Dirvai paremti atsiuntė 25 dol. Už paramą nuoširdžiai dėkojame.

• **Mykolas Vitkus**, L&ST cv jūrų šaulių skyriaus vadovas ir Detroito švyturio kuopos pirmininkas, įvertindamas Dirvos bendradarbio A. Griniaus vedamą Detroito žinių skyrių, kuriam plačiai aprašoma ir šaulių veikla, atsiuntė Dirvai paremti 25 dol. Už auką nuoširdžiai dėkojame.

• **Wisconsino Lietuvių Dienai rengti komitetas**, iš parengimo gauto pelno, per komiteto vicepirmininką M. Tamulėną atsiuntė Dirvai paremti 10 dol. Už paramą spaudai nuoširdžiai dėkojame.

• **J. Matusevičius** užprenumeravo metams Dirvą

Mylimai Motinai

A. A.

BRONEI GECEVIČIENEI

mirus, Komiteto narę EDĄ LIUTKIENĘ su šeima nuoširdžiai užjaučiame

Šv. Kazimiero Lituanistinės Mokyklos Tėvų Komitetas

A. A.

BRONEI GECEVIČIENEI

mirus, dukrą EDĄ LIUTKIENĘ ir jos šeimą nuoširdžiai užjaučiame

Rima ir Vytas Janoniai

A. A.

PAULINAI

JOKŪBAITIENEI-TIKNIENEI

mirus, jos sūnui VYTAUTUI, šaulių kuopos valdybos nariui ir jo šeimai giliai užuojautą reiškiamo

Kar. Juozapavičiaus šaulių Kuopos Valdyba

P A D Ė K A

Mūsų mylimam broliui

A. A.

JONUI GRAUŽINIUI

mirus, š. m. spalio mėn. 22 d. reiškiamo nuoširdžią padėką visiems lankiusiems laidotuvių namuose, už pareikštą užuojautą žodžiu, laiškais ir spaudoje už gėles, aukas šv. Mišioms, palydėjimą į kapines ir visokią pagalbą liūdesio dienose, liekame giliai dėkingi.

Sesuo Aldona, brolis Antanas su šeimomis ir brolis Vytautas

Reginai Smith ir Teresė Lesniauskienė. Už suradimą dviejų naujų skaitytojų p. Matusevičiui pasiuntė dovanų knygą.

POPIETĖ SU B. PŪKELEVIČIUTE

Lapkričio 19 d. Lietuvių tautiniuose namuose rengiama kultūrinė popietė, skirta susitikti su rašytoja ir aktore-režisierė Birute Pūkelevičiute, susipažinti su jos kūryba.

Popietės rengėjai (Lietuvių Moterų Federacijos Chicago Klubas ir Lietuvių Tautiniai Namai) maloniai kviečia visus lietuvius popietėje dalyvauti. Pradžią 4 val. p. p.

• **Prof. S. Dirmanto** 85 metų amžiaus sukakties paminėjimas įvyko lapkr. 3 d. Lietuvių Tautiniuose Namuose Chicagoje. Minėjimą rengė komitetas, kuriam pirmininkavo plk. K. Dabulevičius. Sukaktuvinkas gavo daug sveikinimų telegramom ir laiškais.

• **LB Vidurio vakarų apygardos** valdybos sekretorė sutiko būti naujoji valdybos narė N. Dundzilienė. Be jos į valdybą dar įėjo G. Galva ir K. Laukaitis. Informacijos vedėjo pareigas perėmė V. Zalatorius. Valdybos paskutinis darbas buvo Lietuvos paviljono įrengimas Chicago tautinių mažumų mugėje, per kurią lapkričio 4 ir 5 d. d. praėjo keliolika tūkstančių lankytojų. Lapkričio 8 d. posėdyje valdyba išskėlė Balzeko kultūros muziejaus, medžio meistro P. Vėbros, "Miss Lithuania" Ž. Stonkutės bei dailininkų Kriaučeliūnienės ir Vaitaitienės nuopelnus apipavidalinant ir prižiūrint paviljoną.

• **"Kovos dėl Lietuvos nepriklausomybės"** knygos I tomas jau atspausdintas ir įraštas. Kaina 12 dolerių. Gaunama adresu: K. Ališauskas, 7312 So. Washtenaw Ave., Chicago, Illinois 60629.

• **Lilija Šukytė**, tarptautinė operų solistė, sėkmingai besireiškianti Europos operų pastatymuose eilėje didžiųjų miestų, šiuo metu dainuoja Metropolitan operoje New Yorke. Š. m. spalio 31 dieną dainavo Gluck operoje Orfeo and Euridice premjeroje ir buvo šiltai New York Times muzikos kritiko įvertinta.

Lapkričio 2 dieną Paminos vaidmenį atliko Mozarto operoj Zuber Flote taip pat su dideliu pasisekimu. Dainuos dar keletą kartų ir paskutinis jos pasirodymas šį sezoną Metropolitan operoje bus gruodžio 9 dieną. Po to vėl išvyks į Europą, kur ji pastoviai įsikūrusi Muenchene Vokietijoje. Čia New Yorke į spektaklius, kuriuose ji dalyvavo iki šiol jau atsilankė gana daug lietuvių jausdami ne tik pasigėrėjimą, bet ir pasididžiavimą.

HAMILTON

• Lietuvos kariuomenės atsteigimo ir Ramovės Hamiltono sk. 10-čio minėjimas yra rengiamas lapkričio mėn. 25 d. Jaunimo Centre. Visų lietuvių pareiga pagerbti mūsų karių-savanių, partizanų ir šaulių, iškovojuojusių mūsų tėvynei laisvę. Be oficialios dalies bus meninė programa ir smagus šokiai su pilnu bufetu.

• **Šeimą sukūrė** Hamiltono Talkos kooperatyvo pirmininkas E. Sudikas su tontiete A. Šapokiene.

• Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimas įvyks vasario mėn. 11 d. Scot Park gimnazijos salė.

7 DIENOS ČIKAGOJE

VLADAS BŪTĖNAS

• **SEKMADIENI**, lapkričio 5 d. laikydamas mišias šv. Petro ir Povilo bažnyčioje West Pullmane (Chicago priemiestyje) širdies smūgio ištiktas mirė ilgametis gimnazijų kapelionas ir laikraščių redaktorius kun. Kazimieras Barauskas, Chicagoje išgyvenęs nuo 1941 m. ir čia ilgą laiką redagavęs dienraštį Draugą. Šu kun. Kazimiero Barausko mirtimi lietuvių žurnalistų šeima neteko gausaus bei darbštaus plunksnos vyro, o lietuvių išeivija tikrai socialaus kunigo, nes velionis buvo viena iš tų retų asmenybių, kurie neturi priešų, o tik draugus, Antra vertus, kun. K. Barausko niekad niekas nematė garbės tribūnose ar pirmosiose eilėse. Kiekviena proga jis stengdavosi būti užpakalyje, kitų šešėlyje. Būdamas labai socialus bei artimą mylintis kunigas bei žmogus, jis didžiąją dalį savo santaupų išdailindavo kitiems, nežinūnt kokiai ideologijai priklausytų. Tik sąlyga visad būdavo viena: kad niekas apie tai nežinotų ir jokių padėkų jam viešai nereikėtų. Pats savo akimis esu matęs, kai kun. K. Barauskas kartą buv. Lietuvių Auditorijoje susitiko prof. Viktorą Biržišką. Atskaitęs kelias dešimt dolerių, kun. K. Barauskas juos padavė prof. V. Biržiškai, kad šis savo keliu pinigų pasiųstų savo broliui prof. Mykolui Biržiškai, kurs tuometu gan sunkiai vertėsi. Ir tą kartą jis labai prašė prof. Viktorą, kad jam jokių viešų ar asmeniškų padėkų nereikėtų. O tokių atvejų būdavo šimtai. Kilęs iš Aukštaitijos, Ramygalos parapijos, kun. K. Barauskas į kunigus buvo įšventintas 1929 m. ir greit paskirtas gimnazijų kapelionu, Ilgiausiai išbuvo bene Biržuose, tame įvairių tikybų mieste, kur kiekvienas kunigas turėdavo parodyti nemažai takto bei tolerancijos. Iš Biržų buvo paskirtas tiesiai į Kauną, kur redagavo Mūsų Laikraštį ir buvo Katalikų Spaudos Biuro direktorium, 1940 m. bolševikams užėmus Lietuvą, su kun. J. Prunskiu ir kitais pabėgė į Vokietiją, vėliau pateko į P. Ameriką, o iš ten į Chicago. Pradžioje pasakęs daug kalbų Amerikos lietuviams apie Lietuvos padėtį, 1943 m. buvo pakviestas dirbti Draugo redakcijoje ir joje išdirbo iki pensijos. Jam pasitraukus, Draugo 1 psl. kurį laiką redagavo Vyt. Alseika, kurs, nesenai grįžęs į okup. Lietuvon, sudėgino visus tiltus su laisvėje gyvenančiais savo tautiečiais. Kažin ar ši nemaloni žinia nepaveikė taip jautrios kun. Barausko širdies? Kun. K. Barauskas buvo palaidotas lapkričio 8 d. lietuvių šv. Kazimiero kapinėse Chicagoje. Su kun. K. Barausko mirtimi rašantis šią skiltį netekovė nor iš artimiausių prietelių iš lietuvių kunigų tarpo. Dar tenka priminti, kad kun. K. Barauskas ilgus metus prieglaudą rado pas didelį naujų lietuvių ateivių kunigų globėją kun. A. Linkų šv. Kryžiaus liet. parapijoje.

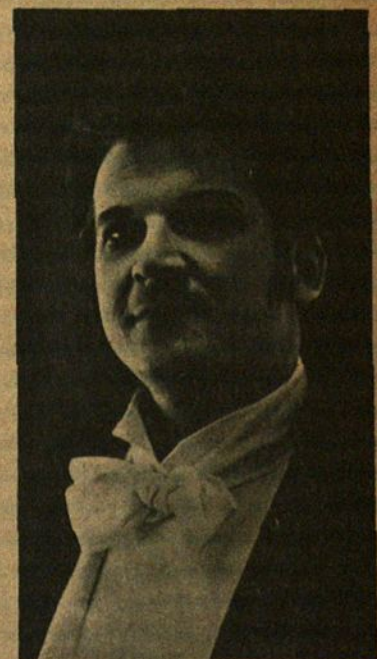

Dail. Andrius Balukas, 22 m. amžiaus, kabina savo darbus Čiurlionio galerijoje.

• **IŠ EILES** straipsnių bei informacijų mūsų periodikoje dažnai pastebim, kad didelį kūrėbingumą rodo jaunoji lietuvių karta, daugumoje gimusi jau šiuo krašte. Taip ir Chicagoje Janimo centre esančioje Čiurlionio galerijoje šeštadienį, lapkričio 11 d. buvo atidaryta individuali pačios jaunosios kartos dailininko Andriaus Baluko, vos 22 m. amžiaus, tapybos bei piešinių paroda. Andrius Balukas, dail. Vandos ir dr. Gedimino Balukų vyriausias sūnus, gimė New Yorke. Meną studijavo pas dail. A. Valešką, o taip pat Chicago, San Francisco bei New Yorko meno institutuose. Dalyvavęs visoje eilėje grupinių parodų, pirmą premiją laimėjo pas lietuvių Lietuvos Nepriklausomybės šventės proga rengtoje grupinėje dailininkų parodoje. Šiuo metu baigęs akademines studijas ir savo geriausias darbus išstateds pasiūžūrėti Chicago bei aplinkinių lietuviams, dail. A. Balukas ruošiasi persikelti į Amerikos meno centrą New Yorką ir ten bandyti menininko karjeros kelią. Nors kelias sunkus, bet jaunuolį lydi didelis pasiryžimas.

• **LAPKRIČIO 8 d.** "Gintaro" svetainėje, Chicagoje įvyko pirmoji šio sezono žurnalistinė kultūrinė popietė, kurias rengia L&S cv. Popietėje apie šių dienų Amerikos meną kalbėjo trys jaunosios kartos dailininkai: D. Rėklytė-Alekniene, A. Balukas ir Vyt. Virkau. Susirinkusį gražų būrelį dailininkų bei spaudos darbuotojų žavėjo tai, kad jaunieji dailininkai puikiai buvo pasirošę temą nagrinėti, jie susirinko net kuone visų epochų žymesnių amerikiečių dailininkų darbų spalvotas skaidres ir jas čia pat vietoje rodė, aptardami vieną ar kitą Amerikos dailės įvairių srovių pradininkų. Malonu buvo, kad visi trys dailininkai gražiai kalbėjo lietuviškai.

kai, retai kur panaudodami angliškus išsireiškimus. Toji pati tema tų pačių dailininkų bus toliau nagrinėjama gruodžio mėn. pirmo trečiadienio kultūrinėje popietėje. Šiats metais įvesta ir naujovė -- visi susirinkusieji į kultūrinės trečiadienių popietes vaišinami kava bei pyragaičiais. Įvairių kūrybos sričių atstovai labai prašomi tose trečiadienių kultūrinėse popietėse dalyvauti.

Solistas Vidimantas Valatka, prieš nepilnus du metus arvykęs iš okup. Lietuvos.

V. Noreikos nuotrauka

• **SOLISTAS** Vidimantas Valatka, tenoras, buvęs Kauno muzikinio teatro solistas, prieš nepilnus dvejus metus iš okup. Lietuvos persikėlęs gyventi į Ameriką ir šiuo metu gyvenąs Californijoje, lapkričio 26 d. atvyksta į Chicago ir Jaunimo centre pirmą kartą Chicagoje dainuos Margučio rengiamam koncerte. Tai įdomi atrakcija, kuri, tikime, žiūrovams suteiks gražaus džiaugsmo. Prieš kiek laiko, sol. V. Valatka atsitiktinai lankantis Chicagoje, su juo teko praleisti vakarą. Svečias atsivėrė kaip įdomi bei plačiai galvojanti asmenybė, ir kaip giliai susipratęs lietuvis patriotas. Iš paskutinių jo laiškų matosi, kaip jis džiaugiasi laisve, kurią surado Amerikoje.

• **ŠIOMIS DIENOMIS** Chicagoje pasirodė modernus, kelio mis spalvomis atspausdintas jėzuitų šv. Ignaco gimnazijos metraštis, išsiskiriantis įdomiu laišku, barzdotais kunigais bei kitomis šių modernių laikų atrakcijomis. Iš pavardžių paaiškėja, kad metraštis paruoštas jaunųjų lietuvių, kurie lanko tą gerai žinomą jėzuitų mokyklą. Metraščio vyr. redaktorium pasirašė Juozas Ivanas, koordinatoriū -- Rimas Miečius, o foto redaktorium -- Eugenijus Būtėnas, savo metu pirmuosius foto meno pagrindus gavęs iš lietuvių jėzuito kun. A. Kežio.

Skaitykit ir platinkit DIRVĄ

je. Meninę programą išpildys sol. G. Čapkauskienė iš Montrelio, Delhi tautinių šokių grupė ir Hamiltono Aidos choras.

• **Susidomėjimas** Clevelando Grandinėles koncertu Hamiltone yra labai didelis. Bilietai iš anksto perkami

ne tik hamiltoniečių, bet tontiečių, Niagaros pusiasalio lietuvių, St. Catharines, Delhi ir kt. vietovių. Mohawk College salė, talpinanti 1 tūkst. klausytojų bus užpildyta.

• **LB apyl. valdyba** pradėjo nario įnašo rinkliavą.

MAINTENANCE MEN

Male or Female

Positions open for general repairmen mechanical for qualified individuals who hold a journeyman's card and/or at least 5 years industrial maintenance experience, \$5.27 per hour wage plus liberal benefits.

If qualified reply to:

Employment office
KAISER ALUMINUM & CHEMICAL CORPORATION
5201 Enterprise Blvd.
Toledo, Ohio
An Equal Opportunity Employer (88-90)

MACHINE REPAIRMAN

Bottling equipment experience, including high speed line. Competitive wages, excellent benefits.

Apply in person.

VERNORS INC.

4501 WOODWARD
DETROIT, MICH.

An Equal Opportunity Employer (88-91)

DeVlieg OPERATOR

1ST CLASS JOB SHOP MEN
DAYS. OVERTIME - BENEFITS
WYOMING TOOL & MACHINE CO.

25905 GLENDALE
DETROIT, MICH.
(313) KE 7-0950 (88-90)